

MODELLFLYGNYTT

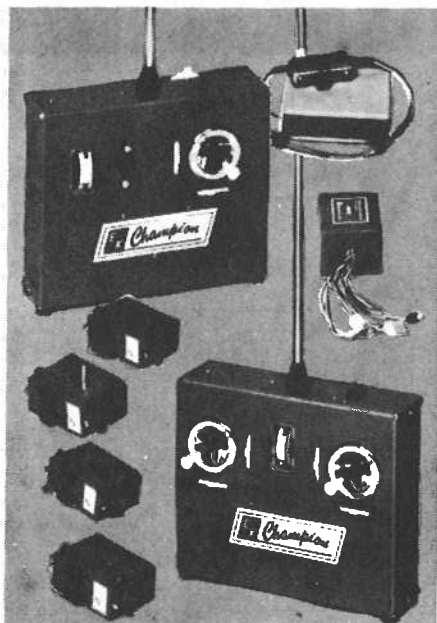

ORGAN FÖR
SVERIGES
MODELLFLYGFÖRBUND

5
1970

"WHERE THE BEST BEGINS" **PRODUCTS INC.**

RADIOANLÄGGNINGAR FRÅN AMERIKAS LEDANDE FÖRETAG I RC-BRANCHEN

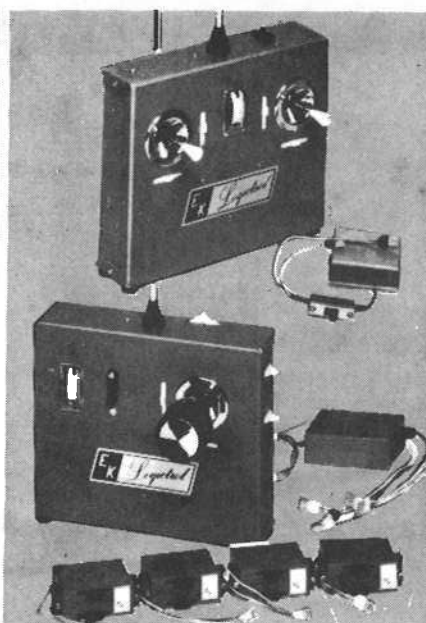
CHAMPION

3-kontroll, 1-spak
med 3 servon 1.450:-
4-kontroll, 2-spak
med 4 servon 1.700:-

EK:s nya typ av anläggning där servoförstärkarna är inbyggda tillsammans med mottagare och dekoder. Detta har kallats AMP-PAK och ger ett servo utan elektronik och med ett lågt pris.

En mycket prisvärd anläggning av hög klass.

3 månaders garanti.

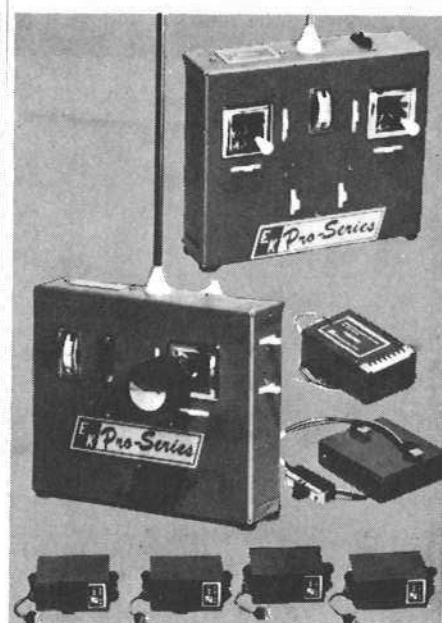

LOGICTROL

4-kontroll, 2-spak
med 4 servon 1.775:-
5-kontroll, 2-spak
med 4 servon 1.875:-
6-kontroll, 2-spak
med 4 servon 1.975:-
6-kontroll, 1-spak
med 4 servon 2.075:-

Logictrol har den senaste typen av EK-spakar med keramiska potentiometrar samt Mini-Mite servon med precisionsmotor.

3 månaders garanti.

PRO-SERIES

6-kontroll, 2-spak
med 4 servon 2.295:-
6-kontroll, 1-spak
med 4 servon 2.395:-
10-kontroll, 2-spak
med 4 servon 2.795:-

Toppen bland EK:s anläggningar. Har speciell elektronik som ger högre noggrannhet än i någon annan anläggning. En unik 3-tråds-koppling låter servona arbeta även vid bortfall av 2,4 volt.

6 månaders garanti.

OBS. PRISERNA GÄLLER KOMPLETTA FLYGKLARA ANLÄGGNINGAR MED S- MÄRKTA LADDAGGREGAT OCH MED MOMSEN INRÄKNAD I PRISET.

Egen serviceverkstad med originalkomponenter och originalreservdelar. Snabb service.

Rekvirera vår RC-KATALOG. Den enda katalogen speciellt för RC-material.

Sändes mot 3:50 i frimärken.

Borgs
HOBBY

Apotekaregatan 7 — 582 27 LINKÖPING

Tel. 013-12 39 81 - Postgiro 20 22 83 - Bankgiro 60-8127

MODELLFLYGNYTT

MFN är ett organ för Sveriges Modellflygförbund och utsändes till prenumeranter och förbundets samtliga medlemmar. Tidningen utkommer med sex nummer per år, februari, april, juni och september, oktober samt december.

REDAKTÖR

Carl Gustaf Ahremark
Valkebogatan 18B
582 47 Linköping. Tel. 013/14 03 54

FACKREDAKTÖR friflyg:

Svenlof Lindén
Hovstavägen 15
703 63 Örebro. Tel. 019/18 21 79

FACKREDAKTÖR linflyg:

Ulf Larsson
Kopparvägen 21
170 20 Kallhäll. Tel. 0758/510 73

FACKREDAKTÖR radioflyg:

Jan Levenstam
Movägen 26
162 20 Vällingby. Tel. 08/36 18 32

FACKREDAKTÖR raketflyg:

Gert Ericsson
Skyttevägen 4B
730 50 Skultuna. Tel. 021/707 22
FACKREDAKTÖR utbildning:
Carl-Göran Sundstedt
Södra Stapeltorgsgatan 27
802 24 Gävle. Tel. 026/18 73 90

ANNONSER

Heloriginal i skala 1:1 skall vara tidningens redaktion tillhanda 1 månad före tidningens utgivning. Annonssformaten överensstämmer med svensk standard för facktidsskrifter.

1/1-sida	171 x 248 mm kr 250:-
1/2-sida	171 x 122 mm kr 160:-
1/1-enkelspalt	78 x 248 mm kr 160:-
1/2-enkelspalt	78 x 122 mm kr 90:-

Förbundsmedlemmar får kostnadsfritt införa radannonser av icke kommersiell natur.

Radannonser för firmor och företag debiteras med kr 3:- per rad.

DISTRIBUTION

Karl-Erik Lundin, Gribbbyvägen 46,
163 59 Spånga. Telefon 08/36 20 66

PRENUMERATION

Pris 10 kr per år. Per postgiro
51 81 65, 600 11 Norrköping 11.

LÖSNUMMER

Säljes i mån av tillgång för 2 kr styck.

INNEHÅLL

VM i Skala	Sida 4
Tankar efter VM	9
Min syn på saken	11
Sveriges bästa hang	12
Från och till friflyg	13
Tävlingsresultat	17
Tipset	26

NÄSTA NUMMER

Material skall sändas till
förbundsexpeditionen i Norrköping

Friflyg-VM. Ett vågspel?

SMFF står 1971 inför sin största arrangörsuppgift hitills. Vad innebär då detta för svenskt modellflyg och är rubriken om ett vågspel berättigad? Om vi vill ha ett svar på detta måste vi se vad som fordras för att klara ett VM och varför SMFF har tagit ett så stort arrangemang.

För att börja med den sista delen av frågan så har styrelsen inom SMFF i många år hoppats få tillfälle att arrangera VM.

Svenskt modellflyg har under en lång rad år hållit hög internationell standard och har deltagit i alla VM med fulla lag, fränsett de år tävlingarna hållits i Amerika.

SMFF har dock inte av egen kraft haft möjlighet att kunna ta VM-tävlingarna. Många faktorer spelar in för genomförandet bland annat förläggning, utspisning, transporter, flygfält och ekonomiska förutsättningar. Ingen av dessa faktorer kan uteslutas eller sätas helt före de övriga, men klart står att ekonomin måste väga mycket tungt vid bedömningen.

När Göteborgs stad gjorde upp sina planer för firandet av sin 350-åriga tillvaro kom vår stora chans att komma med bland de sportarrangemang som skall ingå i jubileet.

Vi inlämnade en ansökan till jubileumskommittén, där vi skissat upp ett VM på Säve flygflottilj som flygvapnet dragit in som jaktflottilj och alltså var tillgänglig för ett VM-arrangemang.

Där finns också förutsättningar att ordna förläggning och utspisning i anslutning till flygfältet vilket är en stor fördel vid ett sådant här tillfälle med tävlingar en hel vecka.

Vår ansökan antogs och vi kom med bland de arrangemang som ingår i jubileumsåret. Modellflyg-VM prioriterades dessutom som ett av de största arrangemangen vilket var glädjande för svenskt modellflyg. Genom stödet från Göteborgs stad och bidrag från Riksidrottsförbundet behöver inte VM ekonomiskt bli ett vågspel för SMFF.

Under det år som gått har en debatt uppkommit om själva flygfältets lämplighet som VM-arena. Här kan na-

turligtvis talet om "vågspel" komma in på grund av den faktor vi alltid är beroende av, nämligen vädret. Får vi under tävlingarna hård blåst kommer det att bli besvärligt genom den kuperade omgivning som Sävefältet har.

Hämtningsgrupper som utposterar i vindriktningar och flygspaning samt radiokommunikation skall dock underlätta för de tävlande att få tillbaka sina tävlingsmodeller. Tidpunkten för tävlingarna 30 juni - 7 juli, gör att vi har många ljusa timmar på dygnet att förlägga tävlingstiden på.

Tyvärr har fältdebatten, genom vissa kanaler fått en spridning utom landet som inte är bra. Vid den inbjudan som skall utsändas kommer information om fältet, vädret, hämtningsorganisationen och övriga detaljer att lämnas. Dessa uppgifter hör till fältdebatten och skall alltså finnas med i bilden när frågan diskuteras. Så har icke skett utan ett ensidigt bedömmande av själva flygfältet är de enda informationer som lämnats.

Kvar står så själva tävlingsarrangemang. Om medlemmarna i SMFF sluter upp kring detta arrangemang, som är vår hittills största "PR-grej" och ställer sig till förfogande som funktionärer, behöver inte heller denna del gå under rubriken "vågspel".

Cirka 100 funktionärer behöver vi för att klara av tävlingarna. Ett VM är en upplevelse för alla modellflygare oavsett vilken av grenarna Lin, Radio, Raket eller Friflyg man "tillhör".

SMFF kommer att betala resa, mat och logi för samtliga funktionärer under VM-veckan. Anmälan om funktionärsskap skall göras på blankett som finnes i detta nummer av tidningen.

Slutsummerar vi ovanstående finner vi att genom helhjärtad satsning från alla svenska modellflygare kan vi ta bort de flesta "vågspelsrubrikerna".

Låt oss hoppas på ett väl genomfört friflyg-VM 1971.

Gunnar Kallén

Omslaget: Flygning på sydvästshaget vid Hovs Hallar med Foka och Cirrus.
Foto: Bertil Dalqvist.

VM i RC-skalaflüg

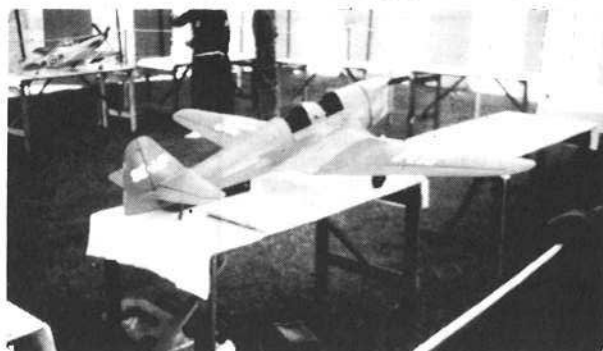
Så har det första Världsmästerskapet för radiostyrda (och linstyrda) skalaflygplan genomförts med engelska S.M.A.E. som värd. Tävlingsplats var Cranfield, flygtekniskt universitet, norr om London.

Från Sverige hade vi endast deltagare i RC-klassen och dessa var Bo Bergstedt från Siljansbygdens Radioflygklubb med en Klemm KI 35, Jan Levenstam från Starflyers i Stockholm med en S.E.5. och Karl-Einar Tell från Linköpingseskadern med Spitfire Lf IX. Utöver dessa bestod truppen av grenledaren John Lyrnell, Acke Johansson för SMFF och fyra supporters.

Vi for med Tor-Line från Göteborg till Immingham och fick då med oss egna bilar med modellerna packade för transporten ner till Cranfield. Där mottogs vi med all vänlighet och inkvarterades i studentrum tillhörande Institute of Technology. Allt verkade mycket välorganiserat och bra och vi möttes också av ett strålande väder som bådade gott.

Nästa dag, som var fredag, var anslagen för bedömning av modellerna med avseende på skalariktighet och byggskicklighet. Det fanns en domargrupp för RC och en för linkontroll och det var beräknat 20 min per modell för bedömningen. Denna tid hölls relativt väl för linkontroll där domarna tydligen hade rutin från tidigare bedömning, men för RC klappade det snart ihop, och det drog ut på tiden så att när de svenske skulle bedömas som sista nation, så hade domarna tydligen tröttnat, middagen hägrade och i förhållande till tidigare bedömning så verkade det mest parodi. Bergstedts Klemm klarades av på c:a 15 min, Tells modell tog 10 min, och Levenstams inte mycket mer än 5 min. Vi hade kvällen innan kontrollmätt Bergstedts modell mycket noggrant i förhållande till måttuppgifter i flygvapnets handbok till det riktiga flygplanet, och konstaterat att de eventuella felen rörde sig om millimetrar på de få ställen där måtten inte var exakta. Trots detta fick han av 1250 möjliga skalapoäng endast 589,5. Orsakat förmodligen av att domarna inte brydde sig om att mäta i förhållande till handbokens mått utan bara kontrollmätte mot en treplansritning i skala 1:60 vilket ju inte ger någon större precision. Anmärkningsvärt är också att man före domarnas bås anordnat en vägnings- och mätstationsstation vars mycket noggranna arbete ej tycktes användas av domarna.

Lördag f.m. började så flygningarna, eller rättare sagt skulle börja, för över Cranfield låg ett tätt lager av sol- och värmedimma som inte tillät någon flygning på RC-höjder. Däremot kunde linkontrollflygningen börja istället men då vi där inte hade några svenska intressen att bevaka så föredrog vi att fingranska alla deltagande modeller som fanns utställda i ett av två tält alldeles intill platsen för flygningen. Denna visning av modellerna var mycket välordnad och all publik kunde cirkulera runt och på någon meters håll betrakta underverken. Så får man nästan benämna modeller av denna klass, inte minst en del av linkontrollmodellerna där t.ex. polacken

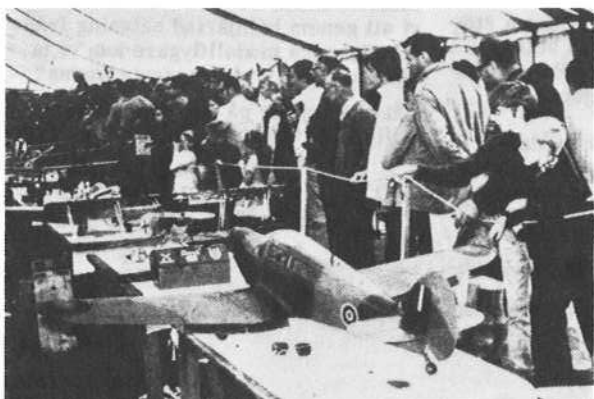
Bergstedts Klemm i utställningstältet

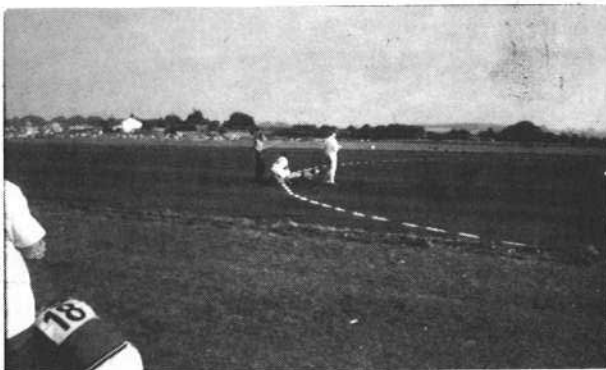
Ostrowskis D.H. Hornet på instrumentbrädan hade en gyro-horisont som fungerade när man lyfte ena vingspetsen, eller Harney från USA som i sin Focke Wulf 190 hade full instrumentbelysning och där till och med siktet hade skalenlig belysning.

I det andra tältet utställde engelsk modellflygindustri sina produkter, i detta fall begränsade till de som hade något slags RC-anknytning. Där fanns montrar från de engelska tidningarna Aeromodeller, Scale Models och Radio Modeller varav den senare som inte är så känd i Sverige var en trevlig bekantskap med bl.a. en fin uppsättning RC-ritningar. Där fanns naturligtvis också radiotillverkarna Sprengbrook, RCS, Mainstream och Sky-leader på plats. En del nya produkter visades upp där jag fastnade för GB-Products hjul i diameterar upp till 5 tum och mycket skalaliknande, Punctilios träpropellrar som fanns i en otrolig mängd storlekar och stigningar samt Complete-a-Pacs byggsatser och ritningar av skalamodeller.

Så lättade då äntligen dimman och efter provflygning med några RC1-modeller så kunde första omgången börja. Den förste i elden var förra årets segrare i Bremen, Roy Yates. som flög med samma modell som då. Originalen till hans modell, en Percival Proctor var ju inte tillåtet för avancerad flygning och han fick därför begränsa sig till att flyga i olika rund-triangel och fyrkantbanor på ganska hög höjd vilket ju inte är särskilt publikdragande. Han hann inte med inflygning och landning innan tiden gått ut men fick i alla fall ihop 2373 poäng.

Näste man var Mick Charles med sin Jurca Sirocco som han vunnit uttagningen i England med. Det var en ny och ännu snyggare kopia av den modell som skjöts ned av störningar i Bremen. Han hade inte så mycket tur här heller då han inte kunde få motorn att gå utan fick begära omstart. Startande därpå var en annan favorit till segern. USA:s Maxey Hester med en Ryan ST Special i rött och vitt och med en otrolig finish. Han taxade ut i cirkeln, drog på motorn, lyfte stjärten (modellens) för högt och hade bara ett startförsök att notera. Schweiz hade näste man i leken, Dr Jost Amman, som flög en Fairey Swordfish, "Stringbag" kallad. Det var en imponerande modell, mycket vackert byggd och detaljerad, och den modell jag personligen tyckte mest representerade ett riktigt flygplan. Han hade dock fått låga skalapoäng därför att den enda dokumentation han visade upp var en Aeromodellritning i skala 1:72. Modellen var dock alldeles feltrimmad efter transporten och monteringen och den flög på gränsen till okontrollerat med hög nos och svängande åt motsatt håll som skevrodran försökte få den. Efter en förbiflygning på låg höjd orkade den inte stiga utan gick i marken och slog runt lyckligtvis endast med en knäckt fenspets som följd. Poäng 678. Karl-Einar Tell, Sverige var näst i tur med sin Spit och inte heller han fick sin motor att gå längre än till uttaxning-

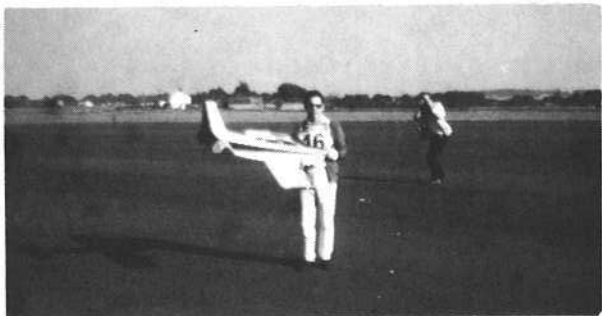
Tell startar

en. Han gjorde dock snabbt ett nytt startförsök och kom iväg. Kämpade med sina nerver, en sol som stod där han ville lägga sina manövrar och Spit som till varje pris skulle in bakom domarna genomförde han sitt program men han lyckades inte helt med någon manöver och fick också rätt låga poäng 781. Den 6:e och sista att starta före lunch var Tysklands Bruna Klupp med en Piper Cherokee som enligt hörsägen endast provflugits en enda gång. Klupp åstadkom också en ganska knykig flygning där han hade tydliga trimbesvär när landstället fälldes ut eller in och vid inflygning mot banan flickrollade den plötsligt direkt i asfalten med så svåra skador till följd att den inte kunde repareras. För de manövrer han hann att flyga fick han dock hela 1209 poäng.

Först ut efter lunch var Janne Levenstam som gjorde en mycket fin flygning där endast immelmanen misslyckades. SE5:ans låga vingbelastning gav honom lite bekymmer med vinden men han åstadkom en av dagens högsta poäng, 2468. Direkt efter var det så Bosse Bergstedts tur. Hans Klemm gick litet skevt i starten innan han trimmat om men därefter flög han en mycket fin åtta och vingover. Sedan stannade plötsligt motorn efter överhettning och han fick snabbt landa utanför cirkeln. Poäng 1658. Nästa modell var en Zlin 326, tillhörande Herbert Reger. V-tyskland. Den flög alltför snabbt med stora manövrer, snabb roll men fränsett inflygning och landning ganska bra, 2453 poäng.

Sedan startade den ende fransmannen, Robert Lestournaud med en Jodel D140. Han flög på hög höjd med enkla manövrer men snygga och med en otroligt fin touch-and-go. På grund av höjden och de stora manövrerna gick tiden ut före inflygning vilket var synd för landningen var också mycket bra. Hans poäng 2493.

Så kom då favoriten Mick Charles omflygning med Si-rocco. Han gjorde en mycket god flygning med allt placerat bra för domarna. Inflygningen lite för brant men en fin landning och poäng därefter, 3200. Man väntade sedan med spänning på vad Maxey Hester skulle kunna göra i sin omflygning. Hans start var lite osäker men sedan flög han bra fram till en wingover som misslyckades helt, modellen skar ur i både immelman och looping och efter en bra inflygning och sättning gick den på nosen i landningen och hans poäng blev endast 2503. För att uppväga sin lägre skalafaktor hade han behövt 1300 poäng

En glad Mick Charles

till, en svår uppgift. Man ser också av detta hur hårt skalafaktorn slår och att det är närmast omöjligt att förbättra resultat av en lägre skalapoäng med en aldrig så bra flygning.

Efter att ha tillbringat kvällen med modellflygsnack i rum och korridorer och inte minst hos Doug i universitetets pub, så startade söndagens flygningar med lin-kontroll på f.m. och RC på e.m.

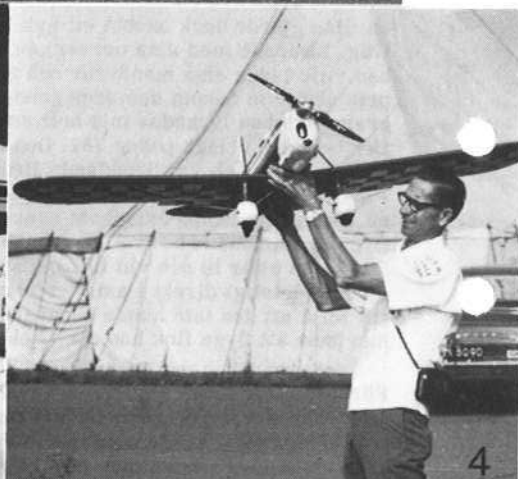
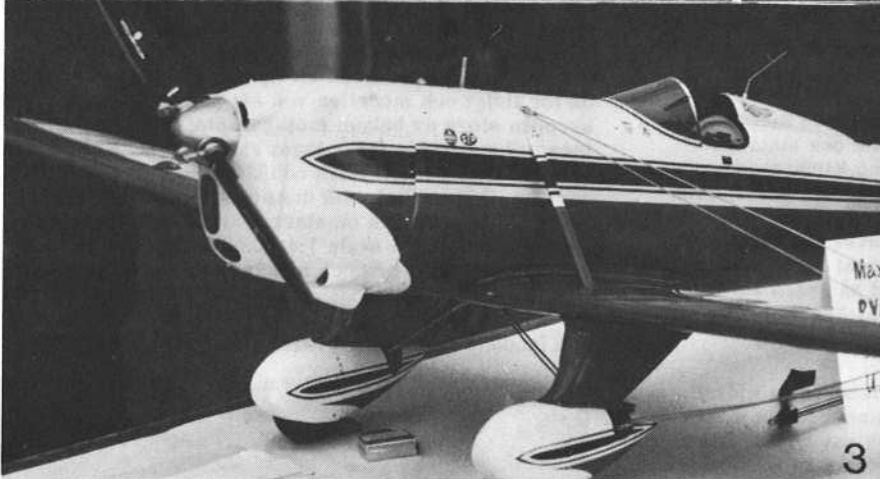
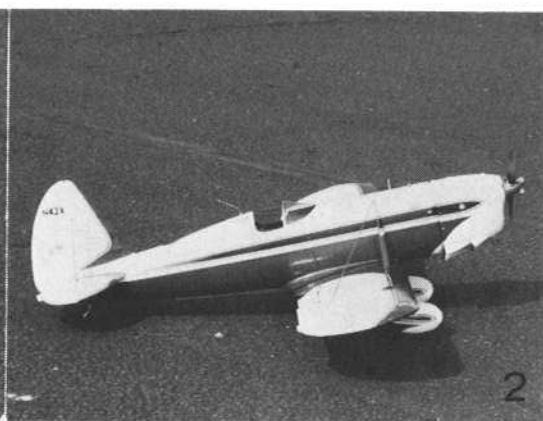
För RC:s del var det fortsättning av 1:a omgångens flygningar med engelsmannen Terry Melleney som förste startande med en Miles Hawk Speed Six. Terry som normalt är en mycket bra flygare kom dock inte upp till sin vanliga klass och hade svårt att hålla kurs i manövrerna och fick också studs i landningen. Detta visade sig senare bero på att en av spakarna i sändaren kärvade och inte centerade. Hans poäng blev 2558. Därefter kom Tysklands Walter Reger med en av tävlingens trevligaste modeller. En Boeing P26, amerikanskt jaktflygplan från 1935, mycket snyggt byggd och detaljerad. Reger, förmodligen ovan att flyga i så lugnt väder, lätta- de för tidigt och modellen vek sig på c:a 1,5 m höjd och kroppen slogs av bakom motorspantet. Han fick alltså inga poäng och det tyska laget var spräckt. Från Irland kom två deltagare O'Hara och Carroll som skulle flyga därefter. O'Hara fick inte motorn att gå på sin Tiger Moth och fick begära omstart. Carroll som hade en Druine Turbulent i skala 1:4, hans första försök med skalamodell, flög bra och mycket realistiskt men han fick den tyvärr för långt ut över fältet där han var rädd att komma in över publiken. Han slog därför av motorn och landade mer eller mindre okontrollerat och fick

Levenstam gör sig redo

1335 poäng. I tur var sedan Hale Wallace, USA, med en D.H Chipmunk Special, också denna liksom Hesters modell med nästan för fin och blank finish. Han flög med mycket bra placering för domarna med låg höjd i looping och roll och en ryggflygning på under 3 m höjd. Där emot misslyckades han med de obligatoriska manövrerna och inflygningen och fick nöja sig med 2622 poäng. Tredje plats i skalabedömningen hölls av USA:s Walt Moucha med hans Bowers Fly Baby. Tävlingsens största modell. Eftersom originalet har begränsade möjligheter att konstflyga fick han nöja sig med att flyga mest enkla kursmanövrer och till det räckte ej tiden och poängen blev därför inte mer än 2557. Som sista flygning i första omgången fick O'Hara sedan göra sin omstart. Vinden hade då ökat betydligt och han hade rätt besvärligt med den lätta Mothen som drev i väg kraftigt och föll ur en del av manövrerna men domarna var välvilliga och han fick inte mindre än 2043 poäng. Och detta var naturligtvis en tröst då han hade den lägsta skalafaktorn av alla.

Så började den 2:a omgången och först ut var Maxey Hester som trots sin rätt snabba Ryan hade besvär med vinden. Modellen föll liksom vid första flygningen ur i en del manövrer så att loopingen liknade något annat och den gick på rygg i immelmanen, även kubanska 8:an blev rätt dålig. De övriga manövrerna var dock bra och inflygning och landning som ger goda poäng var nog dagens bästa och med de 3296 poäng han fick förstod man nästan att han säkrat sin 2:a plats. Yates fick motorstopp efter uttaxningen och begärde omstart och i stället var det Tells tur att göra sin 2:a flygning. Han började med en bra taxning och start, rakflygningen var litet sned men procedursvängen fin. Hans åtta drev

1. Mick Charles segermodell av en Jurca Sirocco, ett franskt sportplan för hemmabygge.

2.3.4. En Ryan ST 10 Special var Maxey Hesters modell som han flög till en silverplats. Modellen representerar ett skolflygplan från 30-talet, här i en moderniserad version som ännu flyger.

5. Percival Proctor som Roy Yates vann med i Bremen och som här hjälpte honom till en 3:e plats.

6.7. Walt Moucha, 20 år och VM:s yngste deltagare, med Fly Baby i skala 1:4 som var VM:s största.

FAJ. 70

8

9

10

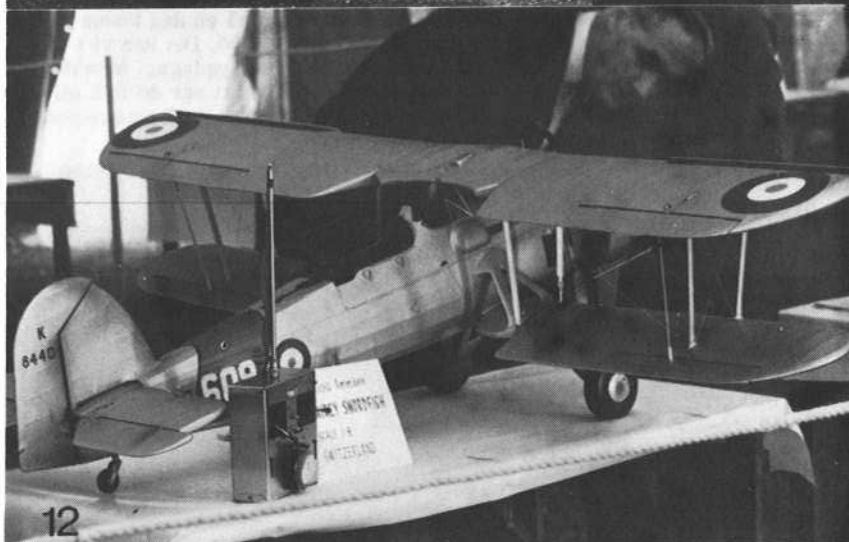

11

8.9. Miles Hawk Speed Six i skala 1:5,33 byggd av Terry Melleney. Obs. sidroderwiren som har skal-enlig diameter.

10.11. Herbert Rogers Boeing P26, amerikanskt jaktplan från 30-talet. Såg ut som en karamell i blått, gult, rött och vitt.

12. Fairey Swordfish, världsberömt engelskt torpedplan från 2:a världskriget. Byggt av Dr Joost Amman, kirurg från Schweiz.

12

lite i vinden men var annars bra, vingövern gjordes i litet för hög fart och han föll ur i immelmannen och när han sedan flög ut rakt så stannade plötsligt motorn och han fick landa utanför cirkeln. För denna flygning fick han 1506 poäng och hade han kunnat genomföra den hade den förmodligen gett en fin summa. Så gjorde Yates sin omstart och motorn stannade åter efter taxningen. Han fick dock snabbt igång den och gjorde en snygg start men motorn gick illa. Han gjorde sedan bra ifrån sig fast hans rakflygning var bakom domarna och 8:an drev i vinden. Han hade sedan stall-turn, tri-

Roy Yates med Proctor

angelbana, demonstration av flaps, mycket bra overshoot, rakflygning i medvind, en fin inflygning med tydliga 90°. På finalen stannade sedan motorn men han gjorde en perfekt landning 2 m från centrum och den flygningen gav honom tävlingens högsta flygpoäng 3464. Detta avslutade söndagens flygning och övriga skulle göra sin 2:a omgång på måndagen som var helgdag i England (Bank holiday). Söndagskvällen anslogs åt filmvisning där man fick se en film från engelska lagets resa till och flygningar i Bremen, en polsk film om linkontroll-skala och sedan kvällens clou, en film hopklippt av överblivna bitar från modellflygningarna i "Battle of Britain" och som var rent fantastisk med Stukas, Me 109 och Heinkel 111 som gjorde dykanfall, exploderade i luften, störtade och som inte gick att skilja från riktiga plan.

Tyvärr fick man inte se något från tillverkningen av dem vilket skulle ha varit intressant.

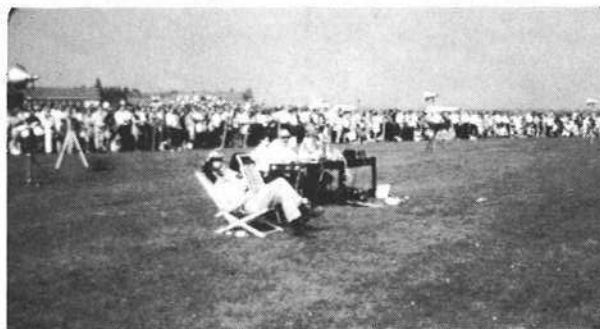
Måndag morgon ingick så med en vind som närmade sig storm och det var synd om dem som måste flyga, speciellt i linkontroll som flög på f.m. De flesta klarade sig dock från krasch utom stackars Kuszilek från Polen vars stora 4-motoriga Lancaster blåste in i cirkeln med katastrofal följd. Av RC-flygarna började Lestournaud dagens övningar och hade rätt besvärligt, speciellt i sina rakflygningar, men lyckades vinden till trots göra en absolut perfekt touch-and-go. Han fick också goda 2883 poäng. Bosse Bergstedt gick sedan ut med sin Klemm för att försöka bättra på sina poäng. Han gjorde en bra taxning, starten blev lite knykig men rakflygning och procedursväng blev fina, sedan dog motorn mitt i 8:an och han fick hastigt göra en nödlandning ute på gräset. Som tur var utan större skador än ett knäckt landningsställ. Poängen blev 1072. Hale Wallace som i detta läge låg 5:a gjorde nästa flygning. Hans Chipmunk vek sig nästan i starten men det gick vägen sedan med mycket bra manövrer, speciellt då ryggflygning, inflygning och landningen som var otroligt bra. Han hade också en looping otäckt lågt och nära domarna som i alla fall inte visade rädsla utan gav honom 3336 poäng, som med tanke på de rådande förhållandena var mycket, mycket bra. O'Hara skulle sedan starta med sin Moth men den blåste runt när han skulle taxa ut så att han fick begära omstart. Sedan startade Herbert Reger med sin Zlin som tack vare sin snabbhet klarade vinden bra men liksom för Bosse stannade motorn i halva 8:an och han fick endast 1400 poäng. Levenstam hade sedan att rädda den svenska äran och det gjorde han verkligen. S.E.5 är väl det man

minst skall flyga i hård vind men han lyckades mycket bra med sina manövrer, stallturn och looping fina, och reversal och roll jättebra, men när han kom till inflygningen gick det helt enkelt inte. Med motorn på steg den och med motorn avslagen backade den. Efter många bekymmer tog han i alla fall ner modellen till ett par meters höjd men låg då så nära publiken att han av säkerhetsskäl fick sätta den på nosen. Han hade då fått ihop 2336 poäng. Mycket bra!

Av de som sedan återstod gjorde Carroll en väldigt fin flygning. Hans Turbulent var ju stor och han hade bara en 40-motor i den men lyckades detta till trots flyga ihop 3118 poäng vilket hissade honom från en 13:e till 9:e plats. Landningen var särskilt fin, han kom helt enkelt rakt ner som en helikopter till en perfekt trepunkt mitt i cirkeln. Hans landsman O'Hara handstartade sedan sin Moth och fick ihop 1805 poäng. Av de övriga avstod Mick Charles, Walt Moucha, och Amman från att flyga. Melleney fick inte igång sin motor på grund av en trasig glödstiftsklämma och när Walter Reger, som under natten reparerat sin P26, skulle flyga visade sig glödstiftet vara trasigt och sitta oåtkomligt i en nu permanent fastlimmad motorkåpa.

Så var då det första världsmästerskapet för radiostyrda skalamodeller till ända, det vill säga för oss supporters som hade en färja att passa på kvällen och inte kunde stanna till bankett och prisutdelning.

Ingenting är ju utom kritik och man måste nog tyvärr konstatera att det brast en del i detta VM och då tråkigt nog i sådana viktiga saker som bedömning, lottning av flygtider, transport av modeller till och från fältet. Där emot måste man ge arrangörerna en eloge för arrangemangen kring tävlingen med fin förläggning, god mat, trevlig stämning och sådana arrangemang som flygmuseibesök, tur till gamla engelska värdshus, filmvisningar m.m. För svensk del var det hela ju mest ett slags försöksdeltagande som inte utföll så illa. Vi kan ju ståta med en 3:e plats i lag, en placering som kan bli bättre nästa gång. Vad som mest imponerade på tävlingen var

dock engelsmännens otroliga intresse för ett sådant här evenemang. Var annars skulle man på en dag kunna räkna in en så otrolig mängd folk som 15.000. Det kan vi i Sverige knappast få på våra största flygdagar. Men det är kanske som en engelsman påstod att ser de folk eller bilar köa så ställer man sig i kön för att så småningom få se vad alla andra köat för.

RESULTAT FRÅN VÄRLDSMÄSTERSKAPET FÖR R/C-SKALAMODELLER

INDIVIDUELL PLACERING

	Deltagare	Modell	Vikt kg	Land	Poäng		Flygn. 1	Flygn. 2	Skala faktor	Korr. flygn.	Totalt
					Skala	Bygge					
1	M.Charles	Sirocco	4,8	Engl.	1223,5	1165,7	3200	-	0,979	3123,8	5522,0
2	M.Hester	RyanST	4,4	USA	1103,7	1067,3	2503	3296	0,883	2910,4	5081,4
3	R.Yates	Proctor	3,9	Engl	1057,5	936,8	2373	3464	0,846	2930,5	4924,8
4	H.Wallace	Chipmunk	4,2	USA	1053,6	958,8	2622	3336	0,843	2812,2	4824,6
5	W.Moucha	Fly Baby	4,9	USA	1083,6	991,5	2557	-	0,867	2216,9	4292,0
6	T.Melleney	Miles Hawk	4,8	Engl.	1046,7	964,1	2558	-	0,837	2141,0	4151,8
7	H.Reger	Zlin 326	3,3	V.Tyskl.	709,3	606,5	2453	1400	0,567	1390,9	2706,7
8	R.Lestournaud	Jodel 140	3,5	Frankr.	620,5	511,5	2493	2883	0,496	1430,0	2562,0
9	J.Carroll	Turbulent	3,3	Irland	585,5	456,0	1335	3118	0,468	1459,2	2500,7
10	B.Klupp	Cherokee	4,8	V.Tyskl.	825,5	851,0	1209	-	0,660	797,9	2474,4
11	J.Levenstam	S.E.5	3,2	Sverige	558,0	414,0	2468	2336	0,446	1100,7	2072,7
12	B.Bergstedt	Klemm 35	4,9	Sverige	589,5	448,5	1658	1072	0,472	782,6	1820,6
13	J.Amman	Swordfish	4,8	Schweiz	675,5	649,0	678	-	0,540	366,1	1690,6
14	K-E Tell	Spitfire	4,5	Sverige	452,0	351,0	781	1506	0,362	545,2	1348,2
15	M. O'Hara	Tiger Moth	3,4	Irland	294,5	210,0	2043	1806	0,236	482,1	986,6
16	W.Reger	Boeing P26	4,7	V.Tyskl.	971,0	849,0	-	-	0,777	-	-

LAGTÄVLING KEIL TROPHY

1. England, 14598,6 poäng 2. USA, 14198,0 poäng 3. SVERIGE, 5241,5 poäng 4. Västtyskland, 5181,1 poäng
5. Irland, 3487,3 poäng 6. Frankrike, 2562,0 poäng 7. Schweiz, 1690,6 poäng.

TANKAR EFTER VM

Så har den första VM-tävlingen för skalamodeller hållits. England hade fått förtroendet att arrangera denna, som framgick av annat reportage. Som deltagare ställs man nu efteråt inför en mängd frågor beträffande såväl tävlingsarrangemang som tävlingsklass.

En VM-tävling borde vara en tävling där man på rättvisast sätt skall välja ut den som presterar bäst resultat efter uppställda regler. Vid årets VM erfor jag att tävlingen till minst lika stor del var ett publikjippo. Som grund för detta tar jag att det varje dag var mellan 3-4 timmars flyguppvisningar utom tävlingen. Som jag uppfattar det blev tävlingsdeltagarna och rättvisan direkt lidande av detta, emedan man avbröt flygningarna mitt i de olika omgångarna, och förlade klasser till olika dagar.

För de två första dagarna blev orättvisan relativt liten eftersom vädret dessa dagar var tämligen lika. Den tredjedel, som hade att flyga under måndagen, drabbades hårt av orättvisan emedan vinden denna dag ökat till 10-15 sek.meter, och tidvis regn.

Om arrangörerna nu kände sig tvingade att fylla tiden med tävlingstarter, torde det ha varit bättre att utöka antalet starter för deltagarna.

Att arrangera ett VM är en bister uppgift för en nation, som därför bör se till att arrangemangen verkligen fungerar. Jag anser då såväl tävlingsdelen som arrangemangen kring tävlingen. På Cranfield klarade engelsmännen mycket bra av vad som var kring tävlingen såväl logi. mat och underhållning. Sämre var det, enligt mitt förmenande med tävlingsarrangemanget. Den första och troligen största irritationen uppstod första dagen i anslutning till den statiska skalabedömningen.

Ett tidschema hade upprättats efter lottdragning. Schemat var baserat på att varje modell skulle ta 20 min. att bedöma. Självklart måste variationer uppstå, varför bufferttider borde ha funnits. Jämfört med tidsschemat var man redan efter två nationer ca 1 tim försenad och efter fyra ca 3 timmar. Effekten blev att domarna blev

mycket trötta och därigenom inte förmådde prestera samma entusiasm som tidigare. För deltagarna torde det vara rättvisare att dela upp skala-bedömningen på flera dagar hellre än att till varje pris pressa in den på en dag.

Arrangörerna eller FAI representanten borde ha ingripit och antingen uppmanat domarna att söka följa tidsschemat eller avbrutit bedömning vid lämplig tidpunkt. Det är ju av synnerlig vikt att skalabedömningen blir så rättvis som möjligt, eftersom denna ger en reduktionsfaktor, som man skall multiplicera flygpoängen med, för att få gällande flygpoäng. Denna regel gäller endast för radioklassen.

Skalaflyg är med nu gällande regler på väg att bli en ren museiklass. För att ha någon större chans vid internationella tävlingar krävs att man har tillgång till finmekanisk verkstadsutrustning och stor kunnsighet i metallbearbetning, eftersom det till stor del är dessa detaljer som faller utslaget. Frågan är om man skall bedriva en hobby med museimodeller som man tvingas bevisa att de t.o.m kan flyga eller om man skall ha modeller som helt liknar riktiga och verkligen flyger.

Personligen tror jag på det senare alternativet om man eftersträvar en bredd av denna gren.

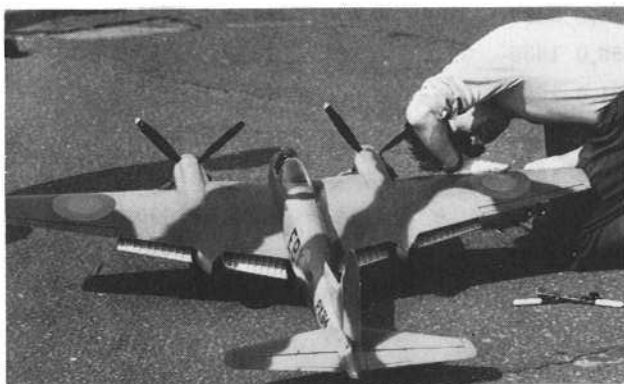
Detta skulle kräva justering av reglerna så att skalabedömningen blev mindre subjektiv. Vidare skulle reduktionsfaktorerna inverkan minskas samtidigt som det obligatoriska flygprogrammet görs svårare. Antal flygningar borde också utökas att bli minst två som räknas,

Under tävlingen diskuterades man och man emellan tävlingsformen och gällande regler. Det visade sig att i de flesta länder finns en opinion mot nuvarande regler och ett önskemål till mindre detaljerade modeller. FAI skall i höst diskutera reglerna. Vi får hoppas att en förändring mot vettigare regler kommer till stånd.

jol

Mick Reeves segrande Zlin 526.

Ostrowskis De Havilland Hornet som han flög mycket bra till en 2:a plats trots att han låg endast 7:a i skalapoäng. Obs: raketer som skjöts under flygning.

Dr L. Keith USA. Avro Lancaster-bombare. 4:e plats.

Stampe S4 byggd av fransmannen Billon.

3:an Bill Harneys utomordentligt vackra och detaljerade Focke Wulf 190. Den hade den högsta skalapoängen men var för tung för att flyga riktigt bra.

De Havilland DH 89 Rapide. Startvagn med lufttub. J Matter Frankrike.

5:an Claude Faix hade att Breguet Alize, sjöspaningsplan.

På föregående sida visar vi några bilder av de snyggaste
linstyrda modellerna vid Världsmästerskapet i Cranfield.

RESULTAT AV VM FÖR LINKONTROLLSTYRDA SKALAMODELLER.

INDIVIDUELL PLACERING

Deltagare	Modell	Vikt kg	Land	Poäng Skala	Poäng Bygge	Flygn. 1	Flygn. 2	Totalt
1 M.Reeves	Zlin 526	2,4	Engl.	1099	1020	932	899	3051
2 J.Ostrowski	DH Hornet	3,4	Polen	864	941	628	1156	2961
3 W.Harney	F.W.190	4,1	USA	1152,5	1154	403	-	2709,5
4 L.Keith	Lancaster	6,8	USA	962	903	716	-	2581
5 C.Faix	Breguet	4,9	Frankr.	744	823	890	-	2457
5 J.Kuszilek	Lancaster	6,8	Polen	806	803	738	850	2457
7 D.Goddard	Pfalz DXIII	2,7	Engl.	992	775	538	-	2305
8 J.Matter	DH Rapide	3,2	Frankr.	905	729	622	-	2256
9 A.Sheber	Cessna 320	5,1	USA	933	843	404	-	2180
10 G.Pezzi	Machi AL60	3,6	Italien	767	749	468	580	2096
11 A.Briggs	Brigand	4,8	Engl.	768	642	-	480	1890
12 G.Billon	Stampe S4	2,3	Frankr.	622	381	588	-	1591
13 I.Poloni	Franklin	1,6	Italien	603	378	494	-	1475
14 G.Pegoraro	Mustang	3,0	Italien	448	441	383	578	1467
15 A.Uminski	Mustang	4,4	Polen	551	400	360	337	1311

LAGTÄVLING. 1. USA, 7470,5 poäng 2. England, 7426 poäng 3. Polen, 6729 poäng
4. Frankrike, 6304 poäng 5 Italien, 5038 poäng

MIN SYN PÅ SAKEN

Bland radioflygarna har det här och där förts på tal en idé om att lämna SMFF. En av orsakerna skulle vara att flera RC-klubbar liksom inte orkar med ungdomsarbetet och att flertalet klubbmedlemmar är över 25 år - denna ålder, där statsbidragsgivarna upphör att intressera sig för oss så mycket att de räknar oss.

Eftersom jag tills vidare har stor del i ansvaret för ungdomssamlade aktiviteter inom förbundet och väl i viss mån uppfattas som den där som talar om mer sådant arbete i klubbarna, kan jag inte låta bli att tala om vad jag tycker om våra RC-flygare.

Om RC-flygare tycker jag mycket. Så mycket, att jag inte kan gå med att släppa dem ur SMFF, förrän jag blivit bombsäkert övertygad om att de tjänar avsevärt på att vara helt fristående från förbundet. RC-klubbar där de flesta medlemmarna är över 25 år, är inte gångbara i förbundets statistik, när vi skall visa på i hur många av landets kommuner SMFF har lokalavdelningar. Ån se då? Om klubben med mogna åldrar är aktiv, gör den en insats för att hålla modellflygets idéer högt, synas utåt och göra propaganda för sig själv. RC-klubbens kanske rent av är en förening som lokaltidningen, lokalradion och ortsskvallret tycker om att behandla. Karlssons och Johanssons på Storgatan kommer gärna och beundrar söndagsflygningarna. Pappa Karlsson, som på 30-talet byggde Tummeliten och FiB-monoplanet, kanske skaffar sig lite balsa och ritningar och gör något att leka med på söndagarna igen, sedan RC-klubben väckt ett gammalt hobbyintresse. Karlssons barn- och barnbarn? - upptäcker något annat än bilen, moppen. TV-programmet och kvartersfotbollslaget att hålla på med. Det kanske rent av går åt det hållet att det uppstår underlag för en ungdomsförening, som vill syssla med modellflyg, på storgatan och Tredje Tvärgatan.

Hur sjutton kan mogna karlar med intresse för en tekniskt avancerad hobby tro att SMFF skall kunna undvara dem som propagandamedel?

Vem är det för övrigt som håller den svenska hobbyhandeln igång i dag? Ja, inte är det den avancerade fri-

flygaren-byggaren-hemmakonstruktören, som köper balsa för 13:35 i månaden. Nej, det är RC-flygarna, elbilsentusiasterna, modellrallarna och RC-båtförarna, eftersom de lägger ned ordentliga summor på varje pryl de köper. Balsaförrådet med sina 15-örespinnar och 2-kronorsflak är en service som den ansvarskännande hobby-handlaren håller med ytterligt klen tjänst.

Att släppa RC-flygarna loss ur SMFF vore precis lika dumt som om ryttarnas riksorganisationer släppte loss dressyrryttarna med den motiveringen att det nästan aldrig går att bli duktig i dressyr före 25-årsdagen, eftersom man måste rida många år, innan man kan klara det internationella dressyrprogrammet.

Jag tycker mycket om RC-flygning över huvud taget därför att det är en gren av modellflyget som gör tekniska framsteg, men jag tycker ännu mer om RC i klubbform därför att framstegen blir kända. prövade och ytterligare utvecklade av flera på kortare tid. Dessutom gillar jag skarpt RC i klubbform därför att det går att nå flygentusiasterna på en enda adress och lära dem flygfältsvett och säkerhet i luften samt ansvar mot tredje man.

Däremot tror jag att RC-klubbarna gör sig själva en björntjänst genom att trycka hårt på att det kostar två-tre tusen inflationskronor att bli RC-flygare. Ännu sämre tycker jag om dem som glömmer bort att tala om att det finns många andra (och billigare) sätt att vara modellflygare. Jag blir inte bara ledsen utan rakt ut (här skulle stå ett par otryckbara ord), när jag hör medelålders folk i bussar och tåg säga att "Numer så går modellflyget bara med radio. Dom har slutat med såna där gummimotormaskiner."

Till sist tror jag att de RC-klubbar som vill satsa på ungdomarna skall märka att det lönar sig - på mer än ett sätt.

C-G Sundstedt

Hovs Hallar

Sveriges bästa hang .

Hovs Hallar på Bjärehalvöns nordvästspets är antagligen Sveriges bästa hang. Detta beroende på tre orsaker: Dels höjden över havet 75 - 100 meter. Detta (havet alltså) är beläget direkt nedanför hanget - vilket får stå för den andra orsaken beroende på som kanske de allra flesta vet att vinden från havet i regel är jämn - vilket ger en absolut kyttfri hangvåg, åtminstone vid normala vindstyrkor. Den tredje orsaken är den vackra naturen vid Hovs Hallar som anses att vara av synnerligen sär eget slag. Och att modellflyg och då i synnerhet RC-segelflyg samt naturupplevelser är starkt förknippade med varann är vi väl alla överens om.

När det gäller flygningen på hanget är det endast RC-segelflyg som kan komma ifråga enär kuststräckan nedanför och slutningen upp mot hanget består av vassa klippor. Dock finns det möjligheter till fri-flygning och magnetstyrda hangmodeller på åsen ovanför Hovs Hallar (se punkt 2 på kartan). Även däruppe finns bra hang för syd till sydvästvind. Vid ren västvind kan också hangflygning ske däruppe men dock endast efter vinsch eller motorstart (västhanget är beläget vid punkt 3) Vad det gäller naturupplevelsorna saknas inte heller dess på åsen. Denna består av en stor äng med en krans av enbuskar runt om och nedanför breder hela Bjärehalvöns sydslätt ut sig. Vid horisonten reser sig Kullen och från dennas spets i väster och hela 180° upp mot norr är det bara hav. Vid klar sikt ser man ända till Falkenberg (c:a 6 mil fågelvägen).

Ett mindre men intressant västhang finns även nere vid havet (se punkt 4). detta hang är endast 20 meter högt och kräver därför vindar på minst 8 meter i sekunden. Hangets topp är beväxt med enbuskar vilket ger goda landningsmöjligheter i de trängda situationer som ofta uppstår på småhang av denna typ. Bättre landningsmöjligheter finns även bakom hanget.

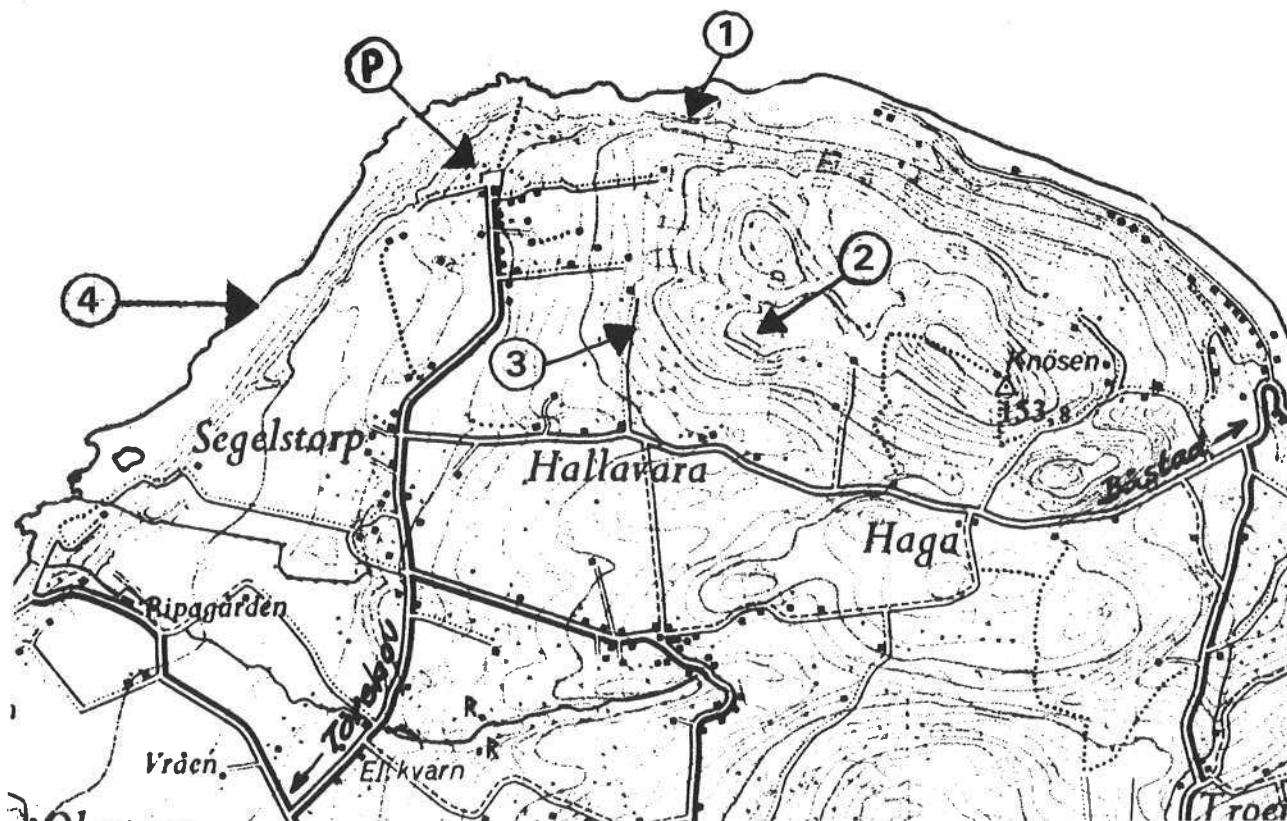
Jag vill även nämna något om några flygningar på vårt hang som vi brukar kalla det. Vi det är några radioflygare i Laholm och Halmstad.

Sommarens längsta flygning tidsmässigt utfördes en eftermiddag på försommaren, den sammanlagda tiden var c:a 4,5 timmar. Två avbrott gjordes och dessa berodde på en öl samt en kafferast, någon annan orsak för landning förekom inte. Vinden var nordvästlig så flygningen utfördes på hanget vid punkt 1. Vindstyrkan var 4 - 5 m/sek och modellen en Amigo 2. En av sommarens höjdpunkter var en flygning på samma hang och denna utfördes i solnedgången. Det var nästan helt vindstilla, endast en svag sjöbris ven upp över hangkanten och alla tankar på hangflygning verkade helt tokiga - men ett startförsök gjordes ändå. Och det omöjliga hände, först varken steg eller sjönk modellen som var en Foka. Men plötsligt längst ut mot havet i en sväng verkade det som om modellen steg någon decimeter och när nästa sväng gjordes längre ut steg modellen långsamt och mjukt liksom på ett sugande sätt. Modellen nådde en höjd om c:a 150 meter och däruppe gled den med ett svagt susande alltunder det solen sjönk ner i havet uppe i nordväst och ljudet från dyningarna därnere trängde upp liksom suckanden. Vad kan man mer begära av RC-segelflyg. Efteråt diskuterade vi vad det var som bar modellen och kom så småningom fram till att det var varmluftsvågor från de under dagen uppvärmda klipporna.

Var Hanget ligger . - Åk vägen till Torekov från Båstad, tag av till Hovs Hallar c:a en kilometer efter Hov samt kör ända fram till parkeringsplatsen. Från denna når ni alla hangen på mindre än 10 minuter.

Välkomna till Hanget (året runt)

Pär Lundqvist Halmstad

FRÅN OCH TILL FRIFLYGGRENNEN

REGLER FÖR UTTAGNING AV FRIFLYGLANDSLAG

1. Uttagningen baseras på tre tävlingar, i det följande benämnda UT 1, UT 2 och UT 3. SM eller VT kan, om så är lämpligt, även ingå som UT.
2. UT 1 och 2 skall var och en flygas som en tävling omfattande fem (5) starter. UT 3 skall flygas som en tävling omfattande två gånger fem (2x5) starter. Undantag gäller om särskilda omständigheter föreligger i enlighet med paragraf åtta (8) i dessa regler.
3. Samtliga UT-tävlingar skall flygas under kalenderåret närmast före den eller de internationella tävlingar till vilka landslag skall tas ut. Var och en av de tre UT-tävlingarna får ej ligga närmare varandra i tiden än tre veckor.
4. UT 1 och 2 utväljes av grenstyrelsen bland på förhand sanktionerade tävlingar. När tävling skall gälla som UT skall detta kungöras senast två månader före tävlingens hållande.
5. Sammanlagda flygtiden från alla UT-tävlingarna är avgörande för uttagningen. De tre främsta i varje klass bildar landslag till den största internationella tävlingen. Undantag gäller enligt paragraf sex (6) i dessa regler då en tävlande varit förhindrad att delta i UT-tävlingar.
6. Den som är förhindrad att delta i UT-tävlingar skall efter prövning av grenstyrelsen kunna uttagas till landslag. Styrelsens beslut skall i sådana fall baseras på en bedömning av resultaten vid andra viktiga tävlingar.

Anmälan om förhinder skall göras till grenstyrelsen senast före den aktuella tävlingens början. Förhinder skall styrkas med intyg från den klubb som den tävlande tillhör.
7. Om flera internationella tävlingar inträffar nära varandra i tiden har grenstyrelsen rätt att ta ut lagmedlemmar bland de som placerat sig närmast efter de tre främsta i varje klass. Internationella tävlingar prioriteras efter ordningen VM, EM, NM enligt KF:s principer.
8. Om väderleksförhållanden eller andra omständigheter bedöms göra en UT-tävling icke rättvisande kan tävlingen inställas, avkortas eller förklaras ogiltig som UT-tävling. Beslut härom bör om möjligt ske genom omröstning bland de tävlande och i samförstånd med tävlingsledningen. Vid omröstning gäller enkel majoritet.
9. Var och en som innehar SMFF:s tävlingslicens äger rätt att delta i UT-tävlingar.
10. En tävlande kan inte uttagas till mer än en klass vid en och samma tävling. Grenstyrelsen skall förvissa sig om att de som uttagits förbereder sig väl och är beredda att delta i landslaget.
11. Vid UT-tävlingar tillämpas rekostnadsutjämning efter principer som fastställs av SMFF. Deltagare från arrangörsklubbar belastas ej med rekostnadsutjämning.
12. Grenstyrelsen handlägger ensam frågor om tolkning av dessa regler.
13. Reglerna gäller fr.o.m den 1:e januari 1970.

NORMER BETRÄFFANDE INSTÄLLANDE AV FRIFLYGTÄVLINGAR.

I princip kan tre olika situationer uppstå, nämligen:

1. Tävling avlyses i förväg. Deltagarna har ej avrest från hemorten.
2. Tävling avlyses på tävlingsplatsen där deltagarna samlats. Tävlingen ej påbörjad.
3. a) Tävlingen påbörjas senare än beräknat i avvaktan på bättre väder.
b) Tävlingen avslutas tidigare än beräknat p.g.a. försämrade väderleksförhållanden.

1. Avlysning i förväg

I inbjudan anger arrangören namn och telefonnummer på en kontaktman till vilken tävlande kan ringa för att få besked om tävlingen skall avlysas eller ej. Vidare skall i inbjudan anges den tidsperiod (ca 1 timme) under vilken telefonkontakt kan tas av de tävlande att själva eller genom klubbombud ta reda på om avlysning skett eller ej.

Ovannämnda tidsperiod under vilken telefonkontakt kan tas skall förläggas i tiden så att den slutar senast ett och ett halvt dygn (36 timmar) före tävlingens början.

Beslut om att tävling skall avlysas fattas av arrangören, eventuellt i samråd med grenchef eller annan representant för grenstyrelsen. Beslutet skall baseras på väderlekprognoser som inhämtats av arrangören.

2-3 Ändringar på tävlingsplatsen.

Målsättningen skall vara att så långt som möjligt undvika dessa situationer och istället avlysa tävling i förväg enligt punkt 1.

Om emellertid situationer uppstår enligt punkterna 2-3 bör omröstning ske mellan de tävlande. I sådana fall gäller enkel majoritet. Hänsyn måste också tas till arrangörens önskemål och synpunkter.

Landslagsuttagningen för VM i friflyg 1971

Sven-Olov Lindén

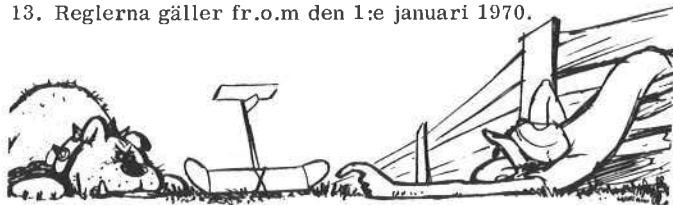
Genom beslut av grenkonferensen den 13 sept. 1969 har landslaget för friflyg-VM uttagits vid tre tävlingstillfällen under året. Att så beslöts berodde dels på att uttagningsprincipen från tidigare ansågs vara alltför betungande rent ekonomiskt, då landslagsaspiranter i stort sett måste delta i alla tävlingar under ett år före VM, dels på att vissa rent lokala tävlingar kom att spela alltför stor roll, dels på att den 10-veckorsperiod som föregick den internationella tävlingen det gällde ansågs vara en allt för knapp tid att iordningställa tre fulltrimmade tävlingsmodeller.

VM-uttagning skall också enligt beslutet ej sammankopplas med SM eller VT. Dessa tävlingar har i sig en egen status och behöver ej stötts upp med extra arrangemang för att locka deltagare.

Grenstyrelsen fick i uppdrag att utse tre tävlingar som UT. Hänsyn togs då till årstid, geografisk spridning och tävlingarnas vanliga deltagarantal. På dessa grundvalar utsågs. Uppsalas "Majtävling", AKG:s "Västkustträff" - Där beaktades också flygfältet som sådan. VM 1971 har beslutats bli förlagt till Säve. - och Solnas "Höstitävling".

"Majtävlingen" lockade en stor skara uttagningsglada modellflygare. Vädret var strålande - sol och termik i massor. Inte mindre än 52 A:2 flygare ställde upp. Att omflygning måste tillgripas för att utskilja en segrare

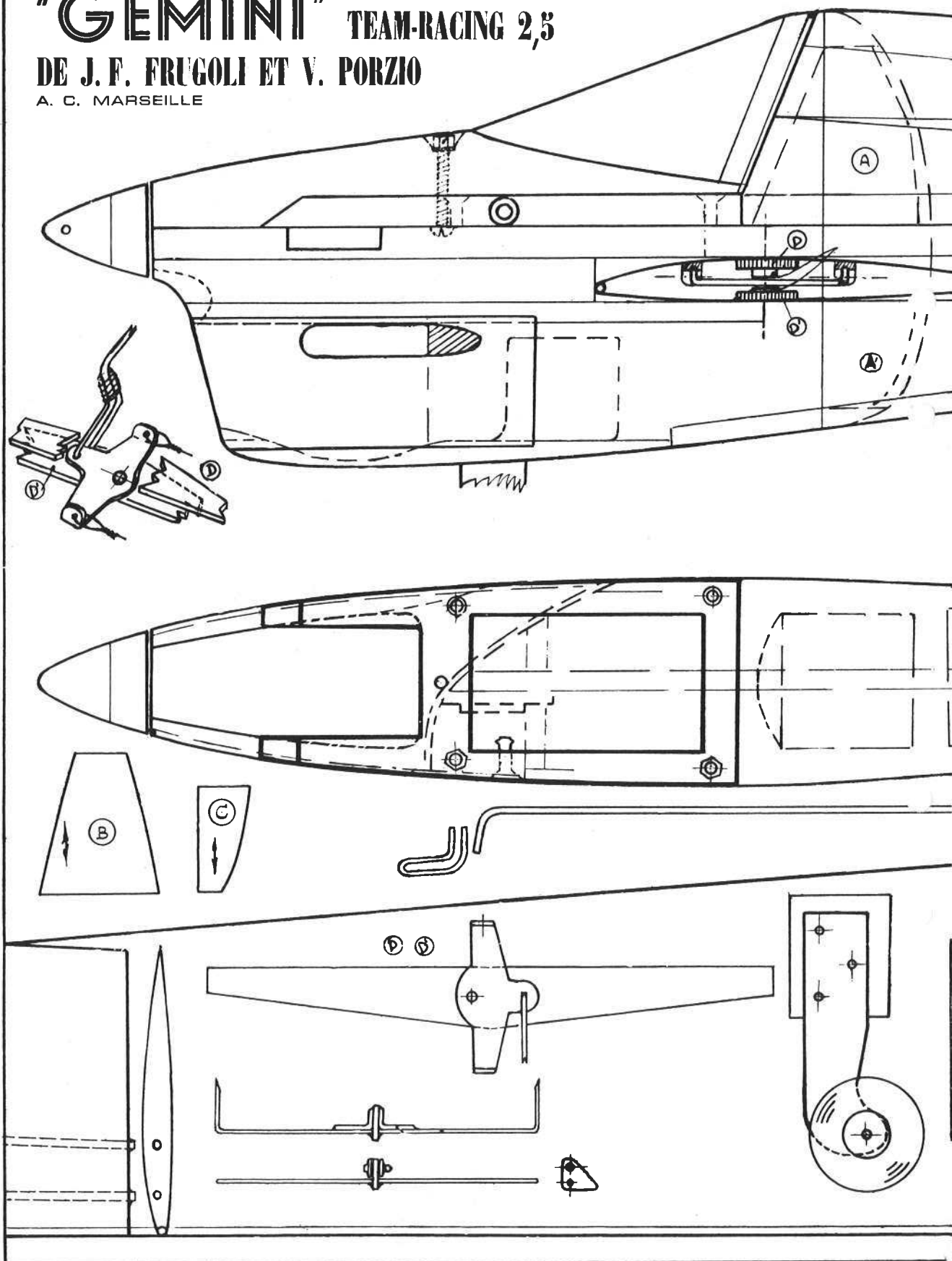
Forts. sid 16.

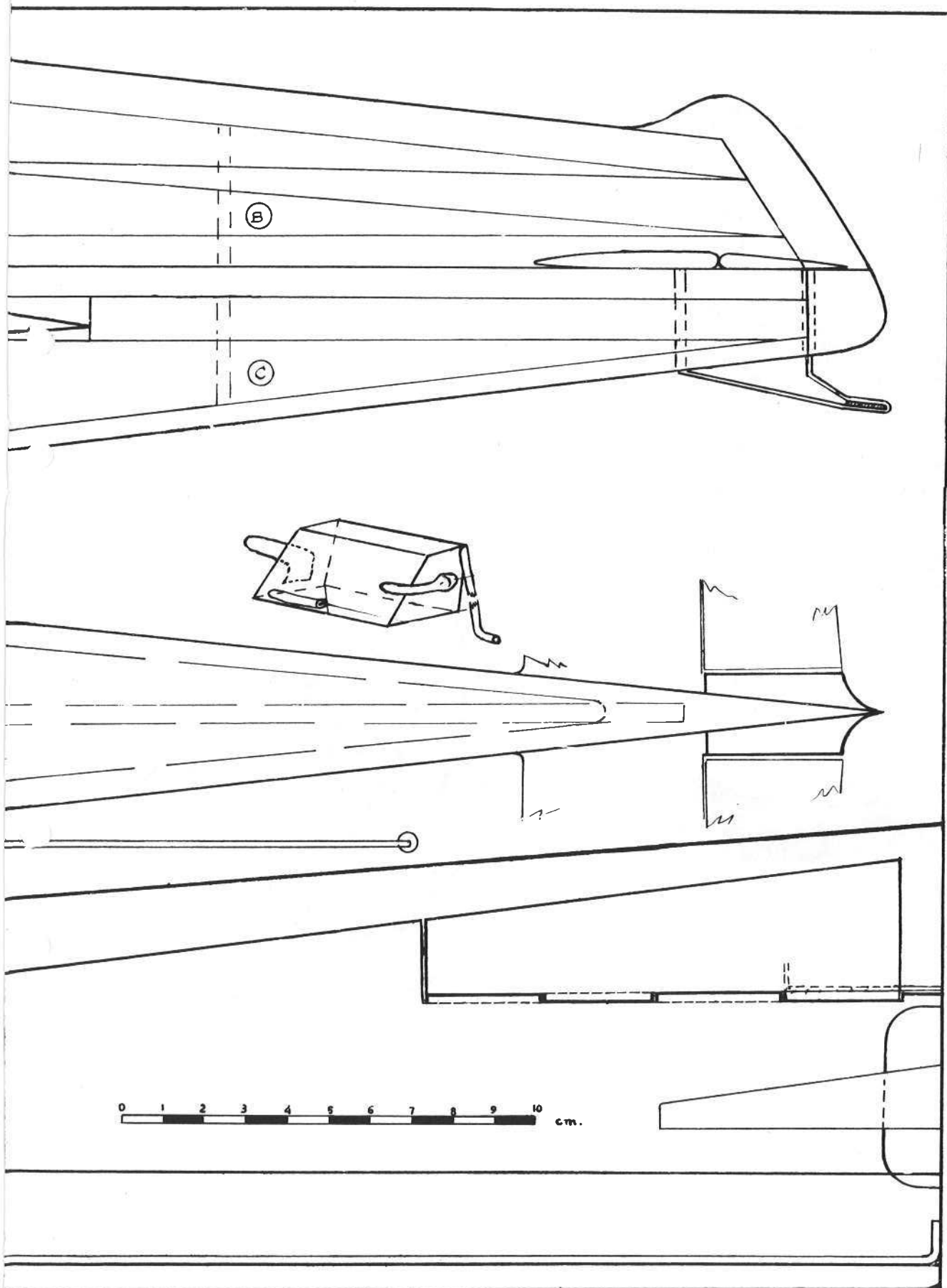
"GEMINI" TEAM-RACING 2,5

DE J. F. FRUGOLI ET V. PORZIO

A. C. MARSEILLE

Från och till friflyggrenen.

stod snart klart. Claes Mårtensson vann med 900 + 240 + 300 före junioren Kaj Jensen och Michael Borell som både nådde 900. I Wakefield fanns 14 deltagare Anders Håkansson vann med full tid före "Termik-Johan" och "Floda". Även C:2 hade 14 deltagare. Full tid även här men Hans Friis och Ulf Carlsson avstod från omflygning och delade broderligt 1:a plats, före Urban Nygren.

"Västkusträffen" i Göteborg var avsedd att gå i 2 x 5 perioder, men pga - förskjutna perioder, depåflyttningar och hård vind blev det bara 8 starter. Göteborgarna - ja nästan i alla fall - Olle Broman och Lennart Widh dubbelsegrade i A:2 före "Julle" Åkesson. I Wakefield var det också Göteborgs dag "Floda" vann före Anders och Olof Nerud, som nu började visa flygförmåga i sina elegant byggda modeller. Urban Nygren klarade 7 max av 8 möjliga. Mer än 100 sek efter kom Rolf Hagel och Hasse Friis.

Så skulle då avgörandet komma. "Hösttävlingen" var utlyst till 4 okt. - Meteorologerna tyckte dock annorlunda. - Det skulle bli blåst menade de. Solnaklubbens ledning ansåg det bäst att skjuta på tävlingen. Den 18 okt. kom den igång. Det blåsväder som uteblev den 4 okt kom den 18 istället. - Det blev svårfluet och något chansartat, men i stort sett behöll landslagskandidaterna sina platser från de två tidigare UT Lennart Flodström och Olle Broman kunde inte försvara sina platser. I varje klass får nu en ny man ställa upp och försvara Sveriges färger.

I A:2 blir det Lasse Larsson. Lasse bör bli ett bra kort att föra fram. Han har bl.a. blåsvädersmodellen "Snäll" och erfarenhet från Sävle.

Nykomling i Wakefield är Olof Nerud. Han har ju under många år varit specialist på B:1 klassen "huvudklassen" enligt Olof. När han nu tagit steget upp i stora klassen blir det intressant att se vad hans välbyggda modeller kan göra i internationell konkurrens.

Egentligen är det väl bara otur som hindrat Urban Nygren från att tidigare vara VM deltagare. Urban har mängder av internationella tävlingar bakom sig och har under året visat nära nog absolut säkerhet. C:2 laget blir kanske vårt stora trumfskort?

Angående VM-uttagningarna i friflyg

När nu grenkonferensen antog ett nytt system för uttagning av folk till VM, så verkar det som om de flesta var nöjda - så dock inte jag! Jag kanske aldrig blir nöjd, vem vet? Det sades att dessa tre tävlingar skulle gå på en tidpunkt då vädret var något så när likt det som är på VM, alltså sommartid. Vad har vi haft? Jo, två tävlingar under dessa väderleksbetingelser och en tredje när vädret är som längst ifrån sommarlikt, i sept-okt. (Den skulle ha gått den 4/10, men blev inställd. När den flygs vet jag inte då jag skriver detta den 4/10) Varför flögs ingen tävling i augusti? Då fanns det tid och bra väder. Hur skulle det vara om grenchefen spikade 3 tävlingsdatum. Ett i maj, ett i juni och ett i augusti. Sedan fick tävlingsarrangörerna välja datum till sina andra tävlingar när det är ledigt. Dessutom skall det bara flygas med de internationella klasserna som vid UT-2 i Göteborg. Varför inte flyga 3 tävlingar med 7 starter istället? Det är stor skillnad på att flyga 5 istället för 7 starter på samma dag! De om de?!

Lars-G Olofsson

Sammanställning av resultat från UT 1, UT 2 och UT 3 av de deltagare som fullföljde.

A:2

1) Lars Larsson AKG 2755 sek. 2) Knut Andersson, Snapphanarna 2668 sek. 3) Claes Mårtensson, AKM 2663 sek. 4) Michael Borell Östersund 2641 sek. 5) Lennart Widh Fagersta 2625 sek. 6) Olle Broman AKG 2578 sek. 7) L.G. Olofsson AKG 2396 sek. 8) Stig Kamph Trelleborg 2179 sek. 9) Lennart Friberg Trelleborg 2118 sek. 10) Ingemar Nabbing, Kättilstorp 2104 sek.

B:2

1) Anders Håkansson, AKM 2839 sek. 2) Olof Nerud, AKM 2748 sek. 3) Rune Johansson Gamen 2741 sek. 4) Lennart Flodström AKG 2708 sek. 5) Kjell Larsson Karlstad 2247 sek. 6) K.E. Lundin Solna 1982 sek. 7) Jan Zetterdahl Solna 1958 sek.

C:2

1) Urban Nygren Solna 3160 sek. 2) Rolf Hagel AKM 2897 sek. 3) Hans Friis Gamen 2855 sek. 4) N.E. Hollander Karlstad 2734 sek. 5) Göran Larsson Fagersta 2660 sek. 6) Gerald Boman Solna 2064 sek.

Två ländrar klara med VM-kvalen.

USA

A:2 Dennis Bronco California. Lee Polansky California. Hugh Langevin Minnesota.

Wake

John Allen New Mexico. Frank Parmenter Texas. Bob White California.

Power Jim Taylor New Mexico. Buzz Averill New Mexico. Tom Kerr Texas.

Canada

A:2

Tam Thompson. Gordon Mackenzie. Andy De Mello.

Wake

Mike Segrave. Ben Tarnowski. Mike Thomas.

Power

Dave Sugden. Jim Brooks. John Foley.

England har också hållit sina uttagningar. I första omgången deltog 100 A:2 flygare, Jfr - Sverige 52. 57 W Wakefield (Sverige -14) i C:2 dvs. FAI/Power 44

England har också hållit sina uttagningar. I första omgången deltog 100 A:2 flygare, Jfr - Sverige 52. 57 i Wakefield (Sverige - 14) i C:2 dvs. FAI/Power 44 (Sverige -14).

I ledningen är i A:2 J.B. Spooner, M.C. Reeves och R.I. Godden. I Wakefield leder B.V. Rowe före A.C. Armes och J.O'Donnell. i C:2 är de främsta R.Monks, R.J. Bagott och K.J. Glynn.

Ytterligare en tävlingsomgång återstår.

Sven-Olov.

Modellflygkamrat.

Vore tacksam för upplysningar beträffande Arne Blomgrens Wakefields. Speciellt intresserad är jag av den modell han flög på VM 1954 i USA. De enda upplysningar jag har är de som finns i Hobbyboken 1955. Vingprofiler och propellerdata skulle göra mig överlycklig.

Med vänlig hälsning

Carl Johan Eiroff
Bellmansg. 144 II
754 28 UPPSALA

Medlem Nr
2621 D

TÄVLINGSRESULTAT

Friflyg-SM 70

200 modeller - 4 kvinnliga tävlande

Svenska mästerskapen har alltid sin egen status - man ska vara med då det är SM!

Då FK Gamen, Norrköping åtog sig värdskapet för årets SM skedde det i god tid för att inbjudan skulle kunna gå ut, för att man skulle kunna skaffa funktionärer "hyra" flygfält m.m. Detta skedde så tidigt att ledningen på F 13, inte visste om att flottiljen skulle bli berörd av jourtjänst. - Nu blev det så olyckligt att högsta beredskap anbefalldes just den 12-13 sept. Modellflygare och flottiljpersonal har kunnat samsas förut och det gick bra även denna gång. - Det blev ett larm och en rote Draken dånade iväg med EBK påkopplad - sen visste man att det var olämpligt att springa ut på startbanan!

Lördagsvädret var prima. Solsken och lagom blåst. Startplatsen valdes kanske olämpligt - men ännu mer olämpligt är att inte respektera den lag (?) som säger att man inte går i ett växande sädesfält. Om någon behövt hämta sin modell bland ax och strå kan det ju inte hjälpas - men att bara av slöhet, lathet och nonchalans trampa ned växande gröda kan inte tolereras - därför måste vi alla finna oss i att flytta startplatsen med de obehag och kanske tråkiga resultat som blev följden - se nedan.

Nästa morgon då de internationella klasserna avgjordes var också solig, men det mulnade och en åskfront seglade upp. Ett stundtals irriterande regn förstörde den annars goda stämningen och då den verkliga störtskuren kom i början av sista perioden dränktes många förhoppningar - sällan har ett startfält utrymmts så snabbt som då skyfallet kom fräsande över hangartaken.

FK Gamen hade en imponerande prissamling att fördela - men nog var det väl också i dyraste laget att ta kr 10:- för handluns-starten? Vad kostar en sån modell?

Vad sig i de olika klasserna tilldrog berättas nedan av Lars-Göran Olofsson och Lennart Flodström (samt Lennarth Larsson).

Eder Sven-Olov

A1-senior

A1 klassen flöt väl inte så friktionsfritt som man hade tänkt sig. Begränsningen av startfältet, där man inte fick springa längre än där gräset var klippt, och det faktum att en del ändå gjorde det och därigenom tjänade på det resulterade i en del knorrande från den som släppt loss modellen på rätt sida. Flyttningen av startplatsen mitt under en period gjorde att en del vann enormt medan andra rasade igenom. Så avgjordes med all säkerhet SM-striden i A1. Lennart Widh, Fagersta startade innan flyttningen. Han sprang ändå till gräskanten och kopplade där. Kärran hängde på ca 30 meters höjd och tiden blev 56 sek. Henry Åkermark, Kättilstorp, startade efter flyttningen. Han kunde springa hur långt som helst och då vädret var mycket bättre maxade han. Bengt-Olof Törnqvist också Fagersta missade också pga förut nämnda gräskant. Hade det inte varit rättvisa-re att låta hela 3:e perioden gå om? Solnas Karl-Erik Lundin började dåligt, men spurtade upp sig till 4:e plats. "EssO" Lindén, Nimbus, Kumla var inte så dum han heller, men en del missar på slutet puttade ner honom till 5:e plats.

A2-senior

Mera klagomål!

1. Vädret - tur fordrades för att undvika regn!
2. Tidtagarna - man hade gjort upp en startplats. Det var tidtagarnas jobb att se till att de startade höll sig inom det. Det syndades flitigt!
3. Linorna - Ni, A2-flygare, som inte flyger med wire, ta och kapa av ett par meter. Det har ingen praktisk betydelse om linan är 49 m när den är belastad. Nu var nästan alla nylonlinor för långa. Från några dm till en meter. Det kan visserligen bero på vilken typ av belastning man använder. Fjädersvågar är inte särskilt bra - absolut ej exakta! Nu hade många mätt linorna vid förra tävlingen, men de fick ändå kapa dem - friktionen i Gamens anordning, vikt och trissa, kanske är orsaken? Men att flyga med ca 7 meter för lång lina är svagt! Särskilt när medtävlande påpekat det förut!!

Att tiderna skulle bli knackiga förstod man redan från början. Några av de första att dra var Claes Mårtensson, AKM och Lars-G. Olofsson, AKG. Båda drog parallellt och letade länge. Men se det som ryckte var då inte termik!! Claes fick visserligen lite flyt när kärran kommit ner på 10 m höjd, medan Lars-G:s kärra rasade ner. Grabbarna i svensktoppen rasade den ena efter den andre. Efter tredje perioden verkade det som om Henry Åkermark, Kättilstorp hade god chans att bli dubbelmästare. Men han hade konkurrens av Claes Mårtensson och Leif Persson AKM och klubbkamraten Ingemar Nabbing. Henry maxade i fjärde, medan övriga missade. En ny man kom fram och började hota segerplatsen. Det var gamle kämpan Lennart Friberg, Trelleborg (Lennart var med redan på 40-talet. Red:s anm.) I femte missade Henry stabilt och noterade bara 51 sek. Lennart Friberg fick ingen bra start heller, 113 sek, men det räckte. Lars-Olof Larsson, Uppsala ryckte upp sig och delade 2:a platsen med en avslutande max.

Handkastglidare

Handluns vanns för ovanlighetens skull inte av någon AKG:are! Trots att AKG hade 4 starka kort med. Men det ville sig inte för västkusten. Kärrorna fick trimmas om och de. I stället var det Solnas Karl-Erik Lundin, som tog hand om segern. Han flög lugnt och säkert hela tiden. Ove Pettersson, AKG fick inte trim på "veden" förrän i sista starten, men det räckte inte till. Att till och med "Gamen" börjar odla denna trevliga klass visade Björn Spens genom sin 3:e plats. Enda kvinnliga deltagaren Rose-Marie Olofsson AKG hade mycket problem med kärran. Den flög fint i alla trimstarterna, men stallade i alla tävlingsstarterna.

Bland juniorerna var Eddy Astfeldt, Eskilstuna i en klass för sig. 22 sek före Leif Ericsson, Härnösand.

Bästa SMFF, är det inte dags att klassa upp handluns till SM-klass? Totalt 23 man + en kvinna ställde upp 11 st mer än i B1 och C1!

"ELLO"

B1

Detta SM blev kanske ett genombrott för klassen. Trots att fjolårstvåan Claes Mårtensson och säkra B1-kortet Rolf Sundin saknades blev det 13 startande. Dessutom är standarden på kärrorna bättre nu, och tydligt är att A2-flygarna här har en inte alltför betungande "avkopplingsklass", vilket Bror Eimar's andraplacering i år visar. Fjolårstriumfatorn Rune Johansson hade bekymmer i år, och speciellt då med att få tillbaka en av kärrorna, vilken någon vänlig själ hade flyttat på en massa meter. Får vi be alla dessa vänliga själar att omedel-

bart underrätta modellens ägare så att denne slipper nöta ut skosulorna förgäves i de trakter där modellen förväntas befinna sig. Trots all möda lyckades Johan få en tredjeplacering (och som vanligt inofficiellt förstapris för handarbetet, snyggt till tusen).

Vinnaren då? Jodå, träge Olle Nerud lyckades denna gång. Som vanligt hade han en förstklassig B1:a, och tack vare någorlunda jämna flygningar tog han hem klassen. Det var en välförtjänt seger!

Alla som deltog tycktes ha mycket roligt och detta bör uppmuntra andra att också offra ett par kvällar för att få vara med och leka.

Floda

B2

Det var länge sedan vi hade så många Wakefieldflygare på en tävling i Sverige, och ännu längre sedan vi såg så många nya ansikten på en gång. Dessutom hände det en del saker. Under två år har en kvartett dominerat klassen totalt, men nu fick den juntan kliva ett rejält steg nedåt, vilket verkligen är ett sundhetstecken. Ju fler som slåss om tätplaceringarna, desto bättre flygning. En som har haft anledning att skärpa sig är Lennart Hansson, och då gjorde han det. Han tog ledningen redan efter två perioder, och sedan släppte han den inte ifrån sig, även om det var lite nervöst i sista starten. Lennart är tydligen inte nöjd med sin "Go-go", och flög nu med en av sina äldre konstruktioner, vilket tydligen var det rätta under rådande väderleksförhållanden. Ragnar Åhman flyger sparsamt numera, men han kan tydligen inte frågå sina vanor. Nu blev han för femtiölfte gången tvåa på ett SM, och som vanligt var det ett par förargliga sekunder som skilde honom från segern.

Tre blev en av förskingarna i gamet, L Backman från Eskilstuna, som rörde om ordentligt bland alla gubbar. Nu var det visserligen en bit fram till Åhman och Hansson, men efter Backman återfanns de gamla säkra korten Uno Axelsson, Anders Håkansson, Rune Johansson och Jan Zetterdahl, placerade i nämnd ordning. Inga dåliga skalper!

Då det gäller modellernas konstruktion fanns tyvärr inte mycket nytt att hämta. Det verkar som om experimentlustan är helt borta. Vi väntar nu på att någon tar det första stora steget och visar upp en variabel snurra och lite andra godsaker.

Floda

SM-resultat 1970

A1 senior

1) H Åkermark Kättilstorp 681 sek. 2) L Widh Fagersta 653 s. 3) B O Törnkvist Fagersta 605 s. 4) K E Lundin Solna 584 s. 5) S O Lindén Nimbus, Kumla 511 s. 6) M Borell Östersund 499 s. 7) B Jansson Linköping 451 s. 8) L G Olofsson Göteborg 444 s. 9) N E Hägglund Östersund 419 s. 10) K Ericsson Jakobsberg 416 s. 11) B Johansson Kättilstorp 361 s. 12) S Hedfors Vaxholm 322 s. 13) O Blomberg Nimbus, Kumla 315 s. 14) T Ericsson Härnösand 311 s. 15) P Wanngård Nimbus Sth. 306 s. 16) K E Pelve Vaxholm 304 s. 17) Vanja Sund Vaxholm 245 s. 18) J Hagedahl Solna 243 s. 19) B Lindkvist Sigtuna 242 s. 20) L Larsson Solna 235 s. 21) Mona Pelve Vaxholm 195 s. 22) G Larsson Fagersta 26 s.

A1 junior

1) S Jakobsson Östersund 700 sek. 2) K Å Jonsson Östersund 534 s. 3) N Hallerström Solna 518 s. 4) P E Hansson Eskilstuna 489 s. 5) B Sund Vaxholm 432 s. 6) Ö Zachrisson Östersund 431 s. 7) I Pelve Vaxholm 423 s. 8) B Pettersson Östersund 387 s. 9) J Fröjd Östersund 373 s. 10) L Ericsson Härnösand 355 s. 11) M Jansson Östersund 353 s. 12) I Matti Vaxholm 346 s. 13) L Sjöberg Borlänge 342 s. 14) O Engström Eskilstuna 327 s. 15) T Wejnestrål Tierp 319 s. 16) K Andersson Nimbus K 312 s. 17) A Sund Vaxholm 310 s. 18) M Söderkvist Östersund 302 s. 19) R Lindström Vaxholm 302 s. 20) B Eriksson Tierp 267 s. 21) B Jansson Tierp 260 s. 22) T Lindkvist Jakobsberg 255 s. 23) P Karlsson Borlänge 229 s. 24) P Scherdlin Jakobsberg 213 s. 25) K Clarmo Borlänge 177 s. 26) J Lindkvist Jakobsberg 164 s. 27) L Graff Nimbus K 160 s. 28) T Rapp Linköping 148 s. 29) T Berggren Fagersta 97 s. 30) L Rask Vaxholm 49 s. 31) I Andersson Gamen 43 s. 32) Britt Larsson Solna 35 s. 33) K Käräinen Solna 33 s. 34) O Björk Solna 18 s.

Klass B1

1) O Nerud Malmö 762 sek. 2) B Eimar Nimbus Sth. 704 s. 3) R Johansson Gamen N 660 s. 4) S Färnlöf Linköping 584 s. 5) C G Sundstedt Uppsala 552 s. 6) L Flodström Göteborg 543 s. 7) P E Hansson Eskilstuna 504 s. 8) O Pettersson Göteborg 445 s. 9) L Backman Eskilstuna 434 s. 10) J Zetterdahl Solna 394 s. 11) P Wanngård Nimbus Sth 368 s. 12) O Hillerström Nimbus K 288 s. 13) B Blomberg Gamen N 254 s.

Klass C1 senior

1) M Borell Östersund 895 sek. 2) H Lindholm Linköping 797 s. 3) Y Wallengren Fladdermusen Lund 787 s. 4) L Larsson Solna 768 s. 5) B Karlsson Enköping 761 s. 6) O Sjöman Enköping 675 s. 7) Å Qvarnström Fladdermusen Lund 477 s. 8) H Wilkesson Enköping 313 s. 9) O Blomberg Nimbus K 220 s. 10) P Bodin Fagersta 180 s.

Klass C1 junior

1) Leif Larsson Solna 208 s. 2) M Söderqvist Östersund 94 s. 3) J O Åberg Borlänge 34 s.

HKG seniorer

1) K E Lundin Solna 186 sek. 2) O Pettersson Göteborg 177 s. 3) B Spens Gamen N 176 s. 4) T Eriksson Härnösand 144 s. 5) O Nerud Malmö 142 s. 6) J Zetterdahl Solna 141 s. 7) O Blomberg Nimbus K 129 s. 8) T Håkansson Malmö 117 s. 9) L O Andersson 114 s. 10) L G Olofsson Göteborg 106 s. 11) L Widh Fagersta 103 s. 12) O Hillerström Nimbus K 100 s. 13) Rose-Marie Olofsson Göteborg 89 s. 14) N E Hägglund Östersund 78 s. 15) S O Lindén Nimbus K 66 s. 16) L Mattsson Göteborg 23 s.

HKG juniorer

1) E Astfeldt Eskilstuna 152 sek. 2) L Ericsson Härnösand 130 s. 3) K Eriksson Härnösand 106 s. 4) K M Jonsson Östersund 101 s. 5) S Jakobsson Östersund 91 s. 6) B Lindahl Östersund 7 s.

A2 senior

1) L Friberg Trelleborg 765 sek. 2) L O Larsson Uppsala 752 s. 3) B Eimar Nimbus Sth 742 s. 4) R Olsson Gamen 737 s. 5) M Borell Östersund 736 s. 6) H Åkermark Kättilstorp 735 s. 7) N E Hägglund Östersund 708 s. 8) J Pettersson Snapphanarna 700 s. 9) T Eriksson Härnösand 687 s. 10) C Mårtensson Malmö 681 s. 11) H B Andersson Gamen 652 s. 12) K Liwenborg Solna 650 s. 13) L Persson Malmö 631 s. 14) P Wanngård Nimbus Sth 628 s. 15) H Eklund Härnösand 623 s. 16) L G Olofsson Göteborg 614 s. 17) Ö Wingård Göteborg 610 s. 18) H Nilsson Karlstad 602 s. 19) B Johansson Kättilstorp 583 s. 20) I Nabbig Kättilstorp 581 s. 21) S Nilsson Jakobsberg 572 s. 22) H Broberg Borlänge 566 s. 23) S Kamph Trelleborg 562 s. 24) B Spens Gamen 547 s. 25) J Hagedahl Solna 547 s. 26) J Andersson Snapphanarna 502 s. 27) K Ericsson Jakobsberg 470 s. 28) G Kalén Gamen 469 s. 29) A Friberg Trelleborg 430 s. 30) B Jansson Linköping 413 s. 31) U Håkansson Eskilstuna 404 s. 32) S O Lindén Nimbus Kumla 397 s. 33) P Södersten Haide 392 s. 34) S Hedfors Vaxholm 388 s. 35) K Jensen Trelleborg 372 s. 36) E Sund Vaxholm 368 s. 37) W Andersson Västerås 316 s. 38) G Rask Vaxholm 306 s. 39) L Widh Fagersta 271 s. 40) R Franzén Sala 171 s. 41) B O Törnkvist Fagersta 105 s. 42) H Kalén Gamen 75 s. 43) J O Åkesson Malmö 60 s.

A2 junior

1) B Lindahl Östersund 611 sek. 2) J Fröjd Östersund 607 s. 3) A Remar Linköping 567 s. 4) T Håkansson Malmö 494 s. 5) L Ericsson Härnösand 481 s. 6) M Jansson Tierp 481 s. 7) M Vestin Vaxholm 443 s. 8) J Åberg Östersund 405 s. 9) T Lilja Linköping 400 s. 10) H Svensson Solna 287 s. 11) B Eriksson Tierp 281 s. 12) R E Hansson Eskilstuna 273 s. 13) A Wingård Göteborg 214 s.

B2

1) L Hansson Malmö 872 sek. 2) R Åhman Gamen Norrköping 870 s. 3) L Backman Eskilstuna 812 s. 4) U Axelsson Gamen Norrköping 800 s. 5) A Håkansson Malmö 788 s. 6) R Johansson Gamen Norrköping 744 s. 7) J Zetterdahl Solna 715 s. 8) O Nerud Malmö 695 s. 9) CG Sundstedt Uppsala 669 s. 10) O Pettersson Göteborg 658 s. 11) L Flodström Göteborg 652 s. 12) K Larsson Karlstad 641 s. 13) U Håkansson Eskilstuna 581 s. 14) B Blomberg Gamen Norrköping 573 s. 15) S Färnlöf Linköping 563 s. 16) L Mattsson Göteborg 543 s. 17) P Wanngård Nimbus Sth. 541 s. 18) K E Lundin Solna 529 s. 19) K Liwenborg Solna 327 s. 20) N E Hägglund Östersund 279 s. 21) O Hillerström Nimbus Kumla 13 s.

C2

1) J O Åkesson Malmö 892 sek. 2) R Hagel Malmö 870 s. 3) E Astfeldt Eskilstuna 861 s. 4) U Nygren Solna 850 s. 5) U Carlsson Göteborg 842 s. 6) N E Hollander Karlstad 838 s. 7) O Sjöman Enköping 834 s. 8) H Friis Gamen Norrköping 822 s. 9) L Larsson Solna 762 s. 10) L G Lindblad Eskilstuna 744 s. 11) L Karlsson Gamen Norrköping 718 s. 12) G Larsson Fagersta 693 s. 13) G Boman Solna 599 s. 14) B Sahlin Skvadern Sundsvall 577 s. 15) H Lindholm Linköping 546 s. 16) B Söderström Uppsala 517 s. 17) T Hedqvist Eskilstuna 390 s. 18) L Å Andersson Göteborg 145 s. 19) L Åhman Gamen Norrköping 120 s.

Lagtävling 2-klasser:

1) AKM Malmö 2.395 (L Persson L Hansson J Åkesson) lag 2. 2) AKM Malmö 2.331 lag 1. 3) FK Gamen Norrköping 2.303 lag 1. 4) Karlstads MFK 2.081. 5) Eskilstuna FK 2.077. 6) FK Gamen lag 3 2.057.

Lagtävling 1-klasser:

1) LEN Linköping, Bo Jansson Sten Färnlöf, Hans Lindholm 1.832 s. 2) Solna lag 1, Nils Hallerström Jan Zetterdahl Lennarth Larsson 1.680 s. 3) Nimbus Kumla S-O Lindén Olle Hillerström Olle Blomberg 1.019 s. 4) Solna Lag 2, K E Lundin Leif Larsson 792 s.

Rune Olssons fru skötte sekretariatet.

Foto: S-O Lindén

Jan Zetterdahl-L.G Olofsson med handlunsar

'Pettson' - Ove Pettersson från Göteborg med Wakefields.

Glada handlunsare. Olof Nerud, Tony Håkansson, Jan Zetterdahl, Olle Blomberg, Lasse Lindén, L.G Olofsson

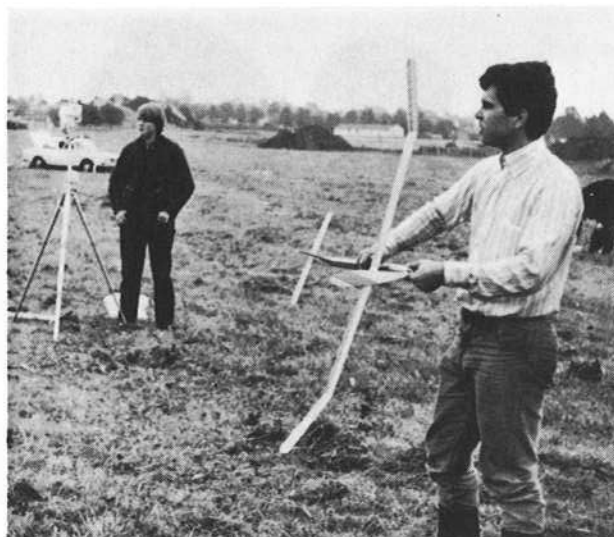
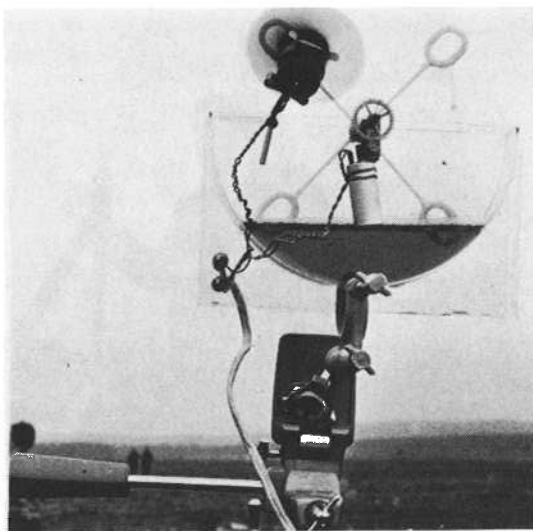
Termik-Johan med B1.

Tidtagning på handlunsar.

Segrare i B1 " huvudklassen " - Olof Nerud, Malmö,

Janne Zetterdahl startar sin Wakefield efter tips om termik från "bubbelmaskinen".

C.G. Sundstedt hade för en gångs skull tagit sig tid att flyga.

Janne Fröjd, junior från Östersund,

Fader Lennarth med dottern Britt som blev nr 32 i A1 jun.

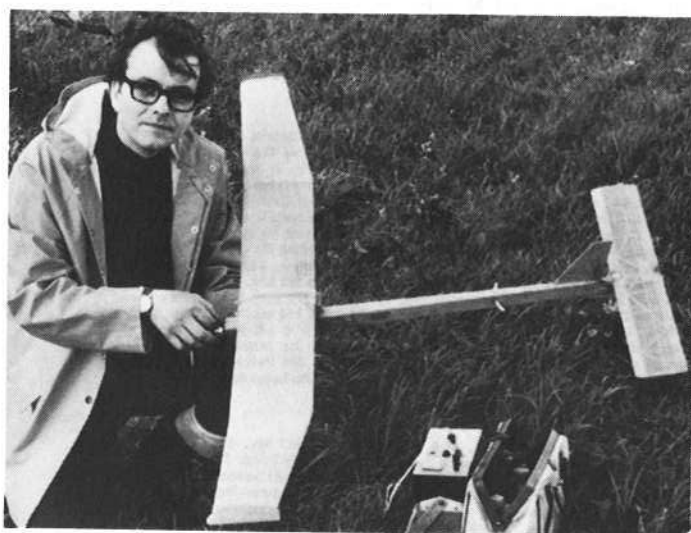

Olle Blomberg hade svårt att få Cox-en att gå rent.

Lennarth Larsson i C2.

Snyggaste C1:an - Yngvar Wallengrens från Lunds "Fladdermöss",

Michael Borell vann C1 senior.

Lars Åke Andersson, AKG. med "Pladuska"

Segrare i A1 senior, Henry Åkermark från Kättilstorp.

SOLNAS HÖSTTÄVLING

Arrangörer av modellflygtävlingar har det svårt!

Inte nog med att det är problem med att få tag i funktionärer och svårt att hitta lämpliga flygfält. Vädret är nästan alltid emot dem! - Då Solnaklubben beslöt att uppskjuta sin tävling den 4 oktober var det efter att noggrant ha inhämtat meteorologernas förutsägelser. Nu blev det inte storm och uselt väder. Tvärtom, söndagen den 4 oktober var riktigt vacker! - Nå, nu gällde det alltså att fastställa nytt tävlingsdatum. F 16 är alltid ett bättre alternativ än Sundbro. F 16 kunde släppa in modellflygare den 18 - alltså telefonledes utgick bud att: "Nu kör vi".

Några modellflygare var redan på lördagen ute och trimmade. Det var kalasväder. Så ingick söndagen - Hur var det då? Jo, hård vind och störtregn förstås! Våra VM - kandidater var förtvivlade, kan det bli rättvist? Skall man offra en hel del av sina bästa modeller? - Diskussionen blev förvirrad bland de församlade. Grenchefen, för dagen hemflugen från Beirut önskade sig åter till sol och värme, kunde till slut få bifall till ett förslag om att grenstyrelsen skulle samråda och inom några minuter avge besked om huruvida tävlingen skulle räknas som UT eller ej. Grenstyrelsen beslöt att låta tävlingen gälla! Så var det då dags att montera ihop modeller och försöka flyga!

Vädret bättrade sig efter hand. Regnet upphörde snart men vinden höll i sig hela dagen. Visst är F16 stort, men den här dagen räckte fältet ej till. Vid maxflygningar hamnade modellerna på andra sidan ån och några hade oturen att få sina plan i vattnet.

Som vanligt, då Solna ordnar tävlingar kommer mängder av nybörjare från Stockholms- och Uppsalaområdet. Nu var det 35 startande i A:1 junior. Men även seniorklassen i A:2 hade ett stort startfält med 29 deltagare. Handlunsen vinner i popularitet, och undra på det! Så mycket flygning man får ut av så liten kostnad och arbete - Borde inte grenchefen i RC försöka få med handluns i sina inbjudningar också! ! ?

Det blev en hård tävling. Absolut överlägsen var för dagen Urban Nygren, som kunde pricka in 5 max i C:2 Toppen i den klassen är säkerheten själv - men var finns bredden? Hans Friis ordnade en praktkvadd av sin VM-modell från i fjol. Som tur var fanns en lika bra maskin kvar i trunken varför Hasse kunde klara sin plats i VM-laget och ytterligare stärka sin auktoritet som grenchef.

"Floda" var ur gängorna. Inget ville sig, men då man har fel på gallan kommer väl humöret på sned - Vi hoppas på att doktorn ordnar fram det breda leendet igen! Anders Håkansson toppar Wakefieldlaget. - Nu var det då väl själva Pontus, nästa år SKALL "The Wakefield Cup" hamna på skåpet i Fosie boställe! Givetvis vill "Termik-Johan" ha ett ord med. Johan påstod sig ha kommit på orsakerna till att stiget på hans Wake inte var helt tillfredställande. Bl.a har han räknat om vingprofilen så att den nu skall bli 0.75 % tjockare. Benjamin i laget blir Olof Nerud, som lyckades så väl i hösttävlingen att han både vann och petades ner Flodström från lagplatsen.

Ska man flyga A:2 är det lämpligt att ha såna grejor som t.ex. Lasse Larssons "Snäll"-se nr 3:1969 av "Modellflygnytt" eller Arne Berglins "Vräken"-se nr 4:1970. Eller en "Harbinger" med B. 7457 d/2, som Michael Borell och Bo Lindahl - Otvivelaktigt är det så att dessa modeller är verkligen goda tävlingsmodeller, som stoppar för vanligt modellflygväder d.v.s. blåst och regn. Nu får vi hoppas mycket på Lasse, som får i det närmaste hemmaplan att flyga på, och som väl utrustar sig med modeller lämpade för västkustväder till det kommande VM. Claes och Knut brukar kunna flyga i alla sorters väder och har ju mängder av internationell rutin att falla tillbaka på. En absolut sensation i A:2 senior var

Irma Pavlik från Sala som delade 3:e platsen - det är inte klokt vad kvinnorna kommer stormande! Toppen i A:2 innehöll också Lennart Widh och Bror Eimar. - Lennart fick som plåster på eventuella sår för att han ej kom med i VM laget en välförtjänt seger i HKG. Det finns många sympatiska grabbar i modellflyget, men till de absolut bästa kan Lennart räknas. Vi hoppas han håller stilen ett par år till - en VM plats bör vara möjlig att nå med allt det idoga arbete han lägger ner. Roligt är också att Bror Eimar har kommit åter, senast på SM hade han fin framgång och även denna gång kunde han med sitt lugn och sin behärskning klara en topplacering.

Så där lite i förbigående flögs också ett-klasser. Vice-grenchefen tyckte tydligen att han borde spä på sitt anseende lite och passade på att vinna A:1 senior trots att magplågor och opasslighet nästan tog knäcken på honom. Grattis Olle till segern! I B:1 håller "Termik-Johan" på att bli helt dominerande. Vi får hoppas att nu när VM febern lagt sig så skall de överiga kautschukvidarna få litet tid över för att bygga sig en B:1a!

Solna hade för dagen ordnat till en ny sorts lagtävling. Det gick bra att plocka ihop t.ex. 3 A:2-or till ett lag (Det var väl det ni gjorde i Härnösand. K-A?) Eskilstuna hade bästa kombinationen i 2-klasserna och Sigtuna i 1-klasserna. Det kan vara roligt för nya klubbar att bli lagsegrare. AKM, AKG och Gammen brukar alltid ta hem spelet annars.

Solnas Hösttävling Resultat

A1 juniorer 35 startande

1) Göran Westerfors Härnösand 499 sek. 2) Per Scherdin Sigtuna 484 sek. 3) Jan Matti Waxholm 466 sek. 4) Kent Palfeldt Silvervingarna 425 sek. 5) Nils Hallerström Solna 413 sek. 6) O Engstrand E-tuna 412 sek. 7) Stig Jakobsson Ö-sund 385 sek. 8) Jörgen Jensen Trelleborg 370 sek. 9) Torbjörn Nittler Silvervingarna 364 sek. 10) P E Hansson E-tuna 351 sek. 11) Rolf Karlsten Sigtuna 348 sek. 12) Kjell Andersson Kumla 333 sek. 13) Anders Sund Waxholm 304 sek. 14) Conny Friberg Trelleborg 299 sek. 15) Tomas Lindqvist Sigtuna 280 sek. 16) K Boman Guldfågarna 276 sek. 17) Jan Lindqvist Sigtuna 269 sek. 18) Matts Jansson Spitfire 256 sek. 19) Lennart Rask Waxholm 254 sek. 20) Dan Palfeldt Silvervingarna 223 sek. 21) Torbjörn Weinerstål Spitfire 221 sek. 22) Lars Graff Kumla 202 sek. 23) Anders Pettersson Härnösand 170 sek. 24) Lorents Björklund Täby 151 sek. 25) P O Eriksson Silverhökarna 145 sek. 26) Jonny Lake Silverhökarna 134 sek. 27) Anders Jakobsson Waxholm 132 sek. 28) Bengt Jansson Spitfire 95 sek. 29) Peter Agell Sigtuna 75 sek. 30) Jurkki Suikkanen Sigtuna 56 sek. 31) Tomas Haglund Waxholm 54 sek. 32) Jan Pelve Waxholm 53 sek. 33) Börje Eriksson Spitfire 35 sek. 34) Bert Sund Waxholm 34 sek. 35) L G Englund Kumla 22 sek.

A1 seniorer

1) Olle Blomberg Kumla 590 sek. 2) L G Olofsson AKG 587 sek. 3) Per Björklund Täby 551 sek. 4) Peter Wangård Nimbus S 465 sek. 5) Bengt Sahl Jakobsberg 436 sek. 6) Lennart Widh Fagersta 314 sek. 7) Tommy Eriksson Härnösand 313 sek. 8) Jan Boman Härnösand 311 sek. 9) Arne Karlsten Sigtuna 285 sek. 10) Stig Nilsson Jakobsberg 249 sek. 11) Arne Bergelin Östersund 224 sek. 12) Sven Hedfors Waxholm 223 sek. 13) S O Linden Kumla 215 sek. 14) Bengt Lindqvist Sigtuna 96 sek. 15) Vanja Sund Waxholm 68 sek.

A:2 seniorer

1) Lars Larsson AKG 689 sek. 2) Arne Bergelin Östersund 644 sek. 3) Irma Pavlik Guldfågarna 642 sek. 4) Bror Eimar Nimbus S 640 sek. 5) Michael Borell Östersund 608 sek. 6) Lennart Widh Fagersta 581 sek. 7) Knut Andersson Snapphanarna 574 sek. 8) Claes Mårtensson AKM 567 sek. 9) Henry Åkermark Kättilstorp 559 sek. 10) Lars Eriksson V Gästrike 535 sek. 11) Hans Ek-lund Härnösand 531 sek. 12) Stig Kamp Trelleborg 530 sek. 13) K E Pelve Waxholm 521 sek. 14) L G Olofsson AKG 505 sek. 15) Olle Broman AKG 502 sek. 16) Peter Wangård Nimbus S 490 sek. 17) Marko Pavlik Guldfågarna 487 sek. 18) Tommy Eriksson Härnösand 438 sek. 19) Arne Friberg Trelleborg 429 sek. 20) Ingemar Nabbing Kättilstorp 363 sek. 21) Stig Nilsson Jakobsberg 356 sek. 22) Erik Sund Waxholm 329 sek. 23) Lennart Friberg Trelleborg 326 sek. 24) Ola Almén V Gästrike 320 sek. 25) K A Eriksson Härnösand 215 sek. 26) Jan Boman Härnösand 177 sek. 27) Ragnar Fransén Guldfågarna 140 sek. 28) Arne Karlsten Sigtuna 44 sek. 29) Gösta Rask Waxholm 14 sek.

A:2 Juniorer

1) Bo Lindahl Östersund 552 sek. 2) Torbjörn Nittler Silvervingarna 364 sek. 3) Börje Eriksson Spitfire 219 sek. 4) Nils Hallerström Solna 180 sek. 5) Matts Jansson Spitfire 95 sek. 6) Leif Eriksson Härnösand 17 sek.

B2

1) Olov Nerud AKM 796 sek. 2) Ulf Håkansson E-Tuna 753 sek. 3) Rune Johansson Gammen 738 sek. 4) Anders Håkansson AKM 660 sek. 5) Kjell Larsson Karlstad 613 sek. 6) Kjell Liveborg Solna 526 sek. 7) Lennart Flodström AKG 521 sek. 8) Jan Zetterdahl Solna 482 sek. 9) Lennart Backmann Eskilstuna 423 sek. 10) K-E Lundin Solna 209 sek.

C2

1) Urban Nygren Solna 900 sek. 2) Eddy Astfeldt Eskilstuna 875 sek. 3) Nils E Hollander Karlstad 865 sek. 4) Rolf Hagel AKM 830 sek. 5) L-G Lindblad Eskilstuna 792 sek. 6) Hans Friis Gammen 682 sek. 7) Göran Larsson Fagersta 668 sek. 8) Gerald Boman Solna 380 sek.

B1

1) Rune Johansson Gammen 612 sek. 2) P-E Hansson Eskilstuna 449 sek. 3) Lennart Backman Eskilstuna 65 sek.

HKG Sen

1) Lennart Widh Fagersta 162 sek. 2) Tommy Eriksson Härnösand 157 sek. 3) Per Björklund Täby 148 sek. 4) Jan Zetterdahl Solna 133 sek. 5) K-E Lundin Solna 121 sek. 6) Björn Spens Gamen 118 sek. 7) Olle Blomberg Kumla 115 sek. 8) Arne Berglin Östersund 110 sek. 9) Olov Nerud AKM 102 sek. 10) Görgen Andersson Spillfire 101 sek. 11) L G Olofsson AKG 94 sek. 12) Tore Edqvist Eskilstuna 82 sek. 13) Walter Bournhöuser Jakobsberg 76 sek. 13) S O Lindén Kumla 76 sek. 14) Leif Norgren Jakobsberg 65 sek. 15) K A Eriksson Härnösand 60 sek. 16) Lars Eriksson V Gästrike 59 sek. 17) Per Bodin Fagersta 18 sek. 18) Ronny Hellqvist Solna 15 sek.

HKG Jun

1) Kjell Eriksson Härnösand 90 sek. 2) Leif Eriksson Härnösand 74 sek. 3) Eddy Astfeldt Eskilstuna 59 sek. 3) Ervin Mellik Jakobsberg 59 sek. 4) P E Hansson Eskilstuna 51 sek. 5) Mari Sakalov Jakobsberg 25 sek.

Lagtävlingen

2 Lag

1) AKM Eskilstuna 2090 2) AKM 2057 3) AKG 1712 4) Guldåglarna 1269 5) Härnösand 1184.

1 Lag

1) Sigtuna 1112 2) Eskilstuna 926 3) Härnösand lag 2 675 4) Härnösand lag 1 624.

WENZELPOKALEN

Från vänster, Stig Jacobsson, segrare i A1 jun. Arne Berglin som fick en andra inteckning i Wenzelpokalen. Kjell-Åke Jonsson tvåa i A1 jun. och etta i Hägglundspokalen. Alla ÖFK.

Östersunds Flygklubb stod som vanligt för arrangemangen när anrika Wenzelpokalen avgjordes för 17 gången på Ope-fältet. Vädret var det bästa tänkbara, med sol och många termikblåsor.

Segelmodellklassen, A1, hade som vanligt samlat de flesta deltagarna, ett 30-tal seniorer och juniorer. Trots ett starkt inslag från framför allt Härnösands Mfk med K-A Eriksson i spetsen, dominerade hemmaklubben tävlingen.

Arne Berglin tog sin andra inteckning i Wenzelpokalen genom sin seger i A1. Han samlade ihop 699 sekunder varav tre max. Tävlingen var premiär för hans nya A1:a JOKKE, ett hopkok på det mesta med Lindners vingprofil, Nils-Erik Hägglund gjorde en heroisk upphämtning på slutet, men han fick ändå se sig slagen med futtiga 13 sekunder. Leif Starin Härnösand var den ende som kunde sticka upp mot de hårda Östersundarna och fick en tredje plats.

ÖFK-juniörerna fick revansch för sitt debacel i Skvaderns nattävling och delade nu de tre främsta placeringarna före Norrlandsmästaren Leif Eriksson. Härnösand. Stig Jacobsson var bäst av ÖFK:na med 602 sek. ÖFK-juniörernas egen "Wenzelpokal" den sk Hägglundspokalen vanns av Kjell-Åke Jonsson. Tävlingen här är uppdelad på en vinter- och en sommartävling. Kjell-Åke fick på dessa sammanlagt 1005 sekunder.

I B1 och C1 segrade Roffe Sundin resp Michael Borell, tyvärr var det för få deltagare för att någon pokal skulle kunna delas ut i dessa klasser. Michaels framgångar i C1 bör kunna inspirera andra till att prova på något annat förutom segelmodeller, så till nästa år är det bäst att arrangörerna plockar fram B1 och C1 pokalerna igen.

Nils-Erik

Resultat: Wenzelpokalen 30/9 1970

A1 seniorer:

1) Arne Berglin ÖFK 699 sek. 2) Nils-Erik Hägglund ÖFK 686 sek. 3) Leif Starin Härnösands Mfk 628 sek. 4) Michael Borell ÖFK 625 sek. 5) Ingvar Fröjd 563 sek. 6) Jan Bohman Härnösands Mfk 533 sek. 7) Roffe Sundin Skvadern 475 sek. 8) Hans Borell ÖFK 474 sek. 9) K-A Eriksson Härnösands Mfk 471 sek. 10) Bo Mellgren ÖFK 267 sek. 11) Nisse Näsén ÖFK 189 sek.

A1 juniorer

1) Stig Jacobsson ÖFK 602 sek. 2) Kjell-Åke Jonsson ÖFK 576 sek. 3) Janne Fröjd ÖFK 560 sek. 4) Leif Eriksson Härnösands Mfk 468 sek. 5) Göran Eldfält Härnösands Mfk 457 sek. 6) P Pettersson Härnösands Mfk 439 sek. 7) L Andersson Härnösands Mfk 398 sek. 8) Göran Westerfors Härnösands Mfk 366 sek. 9) Håkan Nilsson ÖFK 357 sek. 10) Michael Söderqvist ÖFK 329 sek. 11) A Pettersson Härnösands Mfk 315 sek. 12) Kjell Eriksson Härnösands Mfk 291 sek.

A1 Nybörjare

1) Bertil Viman Skvadern 472 sek. 2) Christer Brauntheim ÖFK 401 sek. 3) Patrik Fröjd ÖFK 306 sek. 4) Christian Näsén ÖFK 272 sek. 5) Ola Forslund ÖFK 260 sek. 6) Michael Näsén ÖFK 236 sek. 7) P-O Fridstrand ÖFK 224 sek.

Hägglundspokalen

1) Kjell-Åke Jonsson ÖFK 1005 sek. 2) Janne Fröjd 994 sek. 3) Stig Jacobsson 954 sek. 4) Håkan Nilsson 788 sek. 5) Michael Söderqvist 607 sek.

C1

1) Michael Borell ÖFK 602 sek. 2) Michael Söderqvist ÖFK 347 sek.

B1

1) Roffe Sundin Skvadern 606 sek. 2) Ulf Lejdstrand Skvadern 407 sek.

Wenzelpokalen 1970, handluns

1) Stig Jacobsson Östersund FK 178 sek. 2) Kjell-Åke Jonsson Östersunds FK 114 sek. 3) Kjell Eriksson Härnösand 105 sek. 4) Arne Berglin Östersunds FK 102 sek. 5) Leif Eriksson Härnösand 101 sek. 6) Håkan Nilsson Östersunds FK 96 sek. 7) Bo Lindahl Östersunds FK 92 sek. 8) K.A. Eriksson Härnösand 79 sek. 9) J Bohman Härnösand 64 sek. 10) Nils-Erik Hägglund Östersunds FK 58 sek. 11) G Westerfors Härnösand 56 sek. 12) A Pettersson Härnösand 54 sek. 13) J Stamin Härnösand 51 sek. 14) Michael Söderqvist Östersunds FK 40 sek. 15) P O Tidstrand Härnösand 29 sek. 16) P Pettersson Härnösand 2 sek.

Skånska Mästerskapen

1/5-70 Barkåkra MFK

Klass A2

1) Claes Mårtensson AKM 861 sek. 2) John Pettersson Snapphanarna 741 sek. 3) Knut Andersson Snapphanarna 718 sek. 4) Stig Kamp Tbg-MFK 647 sek. 5) Jan-Olle Åkesson AKM 502 sek. 6) Tony Håkansson AKM 180 sek.

Handkastglidare

1) Olof Nerud AKM 208 sek. 2) Per Qvarnström Fladdermusen 103 sek. 3) Tony Håkansson 88 sek.

B2

1) Thomas Johansson Snapphanarna 535 sek. 2) Olof Nerud AKM 186 sek. 3) Jan Andersson Snapphanarna 182 sek.

C1

1) Yngvar Wallengren Fladdermusen 658 sek. 2) Sten Persson Fladdermusen 180 sek. 3) Åke Qvarnström 66 sek.

Resultat från Hösttävlingen i linflyg den 26-27 sept. 1970, Handen

Resultat från Hösttävlingen i linflyg den 26-27 sept. 1970, Handen

Klass F2A Speed

plac	namn	1	2	3	Bästa
1	Leif Cernold Handens MFK	173	-	190	190 km/h
2	Ove Kjellberg Solna MSK	181	170	180	181 km/h
3	Bertil Fern Aeroklubben Malmö	-	172	168	172 km/h
4	Lennart Johansson Solna MSK	-	-	156	156 km/h
5	Jan Rosengren Solna MSK	-	-	-	-

Klass F2C Team-Racing

plac	namn	1	2	semif, final	bästa
1	Samuelsson-Axtelius MFK Galax Sthlm	5.23	-	4.56	10.21
2	Gustavsson-Eriksson Solna MSK	5.39	5.24	5.22	10.29
3	Larsson-Johansson Solna MSK	6.02	5.19	5.29	11.30
4	Fransson-Ahlström Linköpingseskadern	5.41	6.29	5.47	-
5	Araskog-Gustavsson Linköpingseskadern	5.58	6.23	7.16	-
6	Andersson-Kall Aeroklubben, Göteborg	6.06	6.18	27v	-
7	Gustavsson-Alseby Linköpingseskadern	6.21	7.65	-	6.21
8	Huss-Helmbro Aeroklubben, Göteborg	33v	6.43	-	6.43
9	Winkler-Pontan Handens MFK	6.55	-	-	6.55
10	Svensson-Karlsson Handens MFK	6.56	7.21	-	6.56

Klass Standard-Race

plac	namn	1	2	final	bästa
1	Dahlström-Karlsson Handens MFK	5.03	-	5.17	-
2	Ekvall-Johansson Solna MSK	6.56	6.06	6.35	-
3	Huss-Helmbro AKG-Uddevalle	40v	6.16	6.56	-
4	Nordström-Ringman Handens MFK	6.19	6.24	-	6.19
5	Winkler-Hummerhielm Handens MFK	48v	6.32	-	6.32
6	Hollari-Söder Handens MFK	7.08	-	-	7.08
7	Nord-Snellz MFK Nimbus Sthlm	8.56	-	-	8.56
8	Hedberg-Asplund Handens MFK	94v	-	-	94v

Klass F2D Combat

1) TKarlsson Nybro MFK. 2) Kesselmark Nybro MFK 3) Blomkvist Nybro MFK 4) Helmbro Uddevalla. Huss Aeroklubben Göteborg. Häggren Nybro MFK Araskog Linköpingseskadern. Johansson Nybro MFK. Vinnå MFK Nimbus Sthlm. K O Karlsson Nybro MFK.

Resultat från Solnas Pokal den 20 september 1970.

F2 C2 Team racing Int.	bästa heattid	semifinal	final
1) Samuelsson-Axtillus Galax	5.17	5.22	10.04
2) Mau-Geschwendtner Comet, Danm.	5.04	4.53	136 varv
3) Larsson-Johansson SMSK	6.19	5.27	Disk.
4) Geschwendtner-Haaling Comet, D.	5.27	5.29	
5) Winkler-Lind HMFk	5.25	5.40	
6) Gustavsson-Härne SMSK	5.21	-	
7) Bengtsson-Eriksson SMSK	6.27		
8) Gustavsson-Rylin SMSK	7.35		
9) Svensson-Karlsson HMFk	29 varv		

F2 Ce Team racing B

1) Kjellberg-Sannes SMSK	6.27
2) Johansson-Larsson SMSK	6.46
3) Winkler-Lind HMFk	7.33

Standardracing	bästa heattid	final
1) Pontán-Carlsson HMFk	5.21	5.00
2) Ekwall-Bergros SMSK	6.10	73 varv
3) Carlsson-Fällgren OMFk	6.22	Disk.
4) Snelitz-Nord Nimbus	6.37	
5) Hollari-Söder HMFk	6.44	
6) Hummerhjelm-Winkler HMFk	7.04	
7) Nordström-Ringman HMFk	55 varv	
8) Hedberg-Asplund HMFk	17 varv	

Resultat från Svenska Mästerskapen den 29-30 augusti 1970 i Nybro

F2A Speed

1) Cernold HMFk 202 km/t. 2) Kjellberg SMSK 196 km/t. 3) Martinelle Örnarna 189 km/t. 4) Fällgren OMFk 141 km/t. 5) Enquist Örnarna -. Ferm AKM - Rydén AKG -.

F2B Stunt

1) Andersson VFK 1554 poäng. 2) Eskilsson AKG 1361 p. 3) Helmbro UMFk 1174 p.

F2C Team racing

	bästa heattid	semifinal	final
1) Samuelsson-Axtillus Galax	6.14	5.02	9.39
2) Ahlström-Fransson LEN	5.11	5.19	10.29
3) Gustavsson-Fransson LEN	5.05	5.03	11.59
(Final: Araskog)			
4) Gustavsson-Rylin SMSK	5.57	5.54	
5) Franzén-Kesselmark NMK	6.48	-	
6) Gustavsson-Härne SMSK	6.57	6.37	
7) Bergeros-Johansson SMSK	6.58		
8) Andersson-Kall AKG	8.23		
9) Bengtsson-Eriksson SMSK	-		
Huss-Leimalm AKG	-		

F2D Combat.

1) Carlsson NMK. 2) Haggren NMK. 3) Barkelius Nimbus. 4) Helmbro UMFk. 5) G Jonsson NMK. 6) Karlsson NMK. 7) Gustavsson SMSK. 8) H Jonsson NMK. 9) Johansson VFK. 10) Huss AKG. 11) Aunver Vfk. 12) S Barkelius Nimbus. 13) Gustavsson LEN. 14) Leimalm AKG. 15) Blomquist NMK. 16) Snelitz Nimbus. 17) Vinnå Nimbus. 18) Lundgren Vfk. 19) Fransson LEN. 20) Bengtsson NMK. 21) Araskog LEN. 23) Nord Nimbus. 23) Kall AKG.

Lagtävling

1) Nybro MK. 2) Linköpingseskadern. Solna MSK. 4) AK Göteborg. Uddevalla MFK. 6) Galax. Handens MFK. Västerås FK. Örnarna. 10) Nimbus. 11) Oxelösunds MFK. 12) AK Malmö.

Resultat från NM i Linflyg Åbo 31.7-2.8 70

F2A - Speed

1) Ove Kjellberg S 198 km/h. 2) Kaj Karma F 197 km/h. 3) Matti Lahtinen F 192 km/h. 4) Bengt Martinelle S 191 km/h. 5) Kari Jääskeläinen F 175 km/h. 6) Carl-Erik Enquist S -.

Lagtävling

1) Finland 564 km/h. 2) Sverige 389 km/h.

F2B - Stunt

1) Ove Andersson S 5231. 2) Clas-Olov Kall S 4570. 3) Eljas Mayer F 4512. 4) Markku Rauti F 4143. 5) Henrik Meder F 4033. 6) Lars Helmbro S 3294.

Lagtävling

1) Sverige 13095. 2) Finland 12688.

F2C - Team-Racing (TR)	bästa heattid	final
1) Nore-Ekholm F	4.50	9.30
2) Sundell-Sundell F	4.39	9.41
3) Aarnipalo-Fagerström	5.13	10.37
4) Lind-Winkler S	5.17	
5) Samuelsson-Axtillus S	5.23	
6) Gustavsson-Härne S	6.10	

Lagtävling

1) Finland 14.30.5. 2) Sverige 16.51.4.

F2D - Combat

1) H. Jonsson S. 2) G Jonsson S. 3) Haggren S. 4) Hursti F. 5) Pikkanen F. 6) Ytreby N. 7) Ågotnäs N. 8) Stang N. 9) Saarinen F.

Landskamp

1) Finland 1+2+3+4+5+2+3+5 = 28 p. 2) Sverige 4+5+6+1+2+3+1+4+6 = 35 p. 3) Norge -.

Resultat från VM i linflyg i Namur den 19-24 augusti.

F2A Speed (35 startande)

1) Nelson USA 240 km/t. 2) Nightingale USA 238 km/t. 3) Jackson Engl. 229 km/t. 4) Dusi Ital. 225 km/t. 5) Lee USA 225 km/t. 6) Rodzhers Sovjet 220 km/t. 7) Wamper Östtyskl. 220 km/t. 8) Volkov Sovjet 220 km/t. 9) Eurrus Västtyskl. 220 km/t. 10) Jarry Frankr. 220 km/t. 27) Lahtinen Finl. 196 km/t. 28) Karma Finl. 193 km/t. 29) Eskildsen Danm. 187 km/t. 33) Geschwendtner Danm. -. 34) Bobjerg Danm. -.

F2B Stunt (45 startande)

1) Werwage USA 1924 poäng. 2) Gieske USA 1920 p. 3) Gabris Tjeckosl. 1897 p. 4) Phelps USA 1886 p. 5) Billon Frankr. 1846 p. 6) Cani Tjeckosl. 1822 p. 7) Compostella Ital. 1807 p. 8) Andersson Sverige 1786 p. 9) Rossi Ital. 1765 p. 10) Van den Hout Holl. 1765 p. 20) Eskildsen Danm. 1634 p. 24) Mayer Finl. 1616 p. 27) Madsen Danm. 1565 p. 34. Kall Sverige 1500 p.

F2C Team racing 52 startande lag)

	bästa heattid	final
1) Babichev-Krasnorutsky Sovjet	4.17	8.55
2) Plotzinsk-Timofeev Sovjet	4.30	9.13
3) Onufrienko-Shapavalov Sovjet	4.27	avbr.
4) Theobald-Barr USA	4.35	
5) Bader-Kaul Västtyskland	4.44	
6) Sundell-Sundell Finland	4.45	
7) Metkemeyer-Metkemeyer Holland	4.46	
8) Schwarz-Ilg Västtyskland	4.47	
9) Gurtler-Baumgartner Österrike	4.47	
10) Magli-Ferroni Ital.	4.49	
11) Bobjerg-Siggard Danmark	4.51	
22) Fagerström-Aarnipalo Finland	5.05	
23) Fransson-Ahlström Sverige	5.07	
24) Ekholm-Nore Finland	5.10	
25) Mau-Nielsen Danmark	5.11	
27) Samuelsson-Axtillus Sverige	5.14	
48) Geschwendtner-Geschwendtner Danmark	-	

Nationstäv. - F2A Speed

1) USA 2) Sovjet. 3) Frankr. 4) Ital. 5) Ungern. 6) Schweiz. 7) Engl. 8) Danm.

Nationstäv. - F2B Stunt

1) USA. 2) Tjeckosl. 3) Ital. 4) Frankr. 5) Holl. 6) Sovjet. 7) Ungern. 8) Belgien. 9) Västtyskl. 10) Engl. 11) Schweiz.

Nationstäv. - F2C Team racing

1) Sovjet. 2) USA. 3) Engl. 4) Finl. 5) Bulgarien. 6) Västtyskl. 7) Ital. 8) Frankr. 9) Sydaf. 10) Belgien.

I samband med VM avhölls två combattävlingar och resultaten blev.

1:a tävlingen

1) Kiseljov Sovjet. 2) Gossiaux Belgien.

2:a tävlingen

1) Dubowski Västtyskl. 2) Reichle Västtyskl.

I en "supperfinal" mellan de båda segrarna vann ryssen. Två svenskar, Gunnar Jonsson och Jerker Vinnå, deltog i tävlingarna. Gunnar föredrog att dra sig ur tävlingarna efter att ha fått 3 modeller genomflugna utan någon åtgärd från domarna. I första tävlingen lyckades Jerker efter div. diskussioner och protester och tre omflygningar vinna ett heat, men blev så småningom utslagen i kvartsfinalen.

Hösttävling F3 A Starflyers 26/27-9 1970

1) G Ridderström 13800p. 2) B Lundström 12765 p. 3) C Gillgren 12025 p. 4) J von Segebaden 11020 p. 5) A Lethinen 10405 p. 6) J Levenstam 9890 p. 7) R Ortschaft 9785 p. 8) J Strömquist 9385 p. 9) A Finnström 6835 p. 10) G Mårtensson 3650 p. 11) U Svensson 3000 p. 12) T Löödin 2615 p.

Domare

Björn Alfer Älvsjö. Ture Andersson Sundbyberg. John Lyrnell Falun.

DAGENENS RIM:

HAN PALLADE
SÅ DE STA LLADE.

JOE

Rapport från en klubb

Jag översänder här en teckning på vårt klubbmärke.

Så fort vi haft möte och därimellan också har jag arbetat för att få fram ett märke som efter många skisser och ändringar blivit godkänt. Det skall så småningom bli decaler om kassan kan tillåta detta om ett eller ett par år. Dubbel W i Vänersborg beror på att vi vill markera att det är en ny klubb. Vi har haft en i staden som hette VMFK (upphört).

Apropå veckokursen i Norrköping instämmer jag med C Sundstedt men jag fick den uppfattningen att den var aldeles för komprimerad och allra helst för de som var lite gröna i klubbarbete och administration.

Jag vill också efterlysa en plats att flyga hang nånstans: Västgöta - Bohus - Daltrakten.

Vi vill gärna ha en artikel om hur man skall få en modell att se riktigt fin ut. Vilka lacker som ger ett resultat till tusen och hur de används, underarbete, slipning m.m. Vi börjar nämligen tröttna på lacker som får modellen att se gammal och använd ut innan den flugit. Vi får ofta resningar i lacken av ytlack eller att lacken mer liknar sirap efter några flygningar.

Angående nybörjarmodell Sparven så vet jag att det stöter på oöverkomliga hinder när en 9 - 10 åring (nybörjare) själv skall säga eller skära ut spyglar m.m. De skär lika mycket i fingrarna som i balsan och ett rakblad brukar vara rena mordvapnet för småkillarna. Hacken i bak-kant görs nog lättast om man sätter upp ett bågfilmsblad i ett skruvstöd med tandningen så mycket ovanför käftar-na som urtaget är djupt. Eventuellt en nålfil placerad på samma sätt.

Högaktningsfullt

Wänersborgs Modellflygklubb

Jarl

MULTIPLEX

radiostyrningsanläggningar

2-3-4-6 kanaler, proportional

6 månaders garanti och egen serviceverkstad ger största köptrygghet. Högsta kvalitet på komponenter och produktion gör att MULTIPLEX är en av marknadens mest tillförlitliga och funktionssäkra radiokontrollsystem. Priser från kr 1 150:— (3 kan. m 1 servo).

Vi lagerför även anläggningar av andra fabrikat, t.ex. Futaba 4-kanals proportionalsystem, pris från kr 875:—, Micronic 6 kan. prop. från 1 400:—, Ace Pulse Commander — 1-kanals pulsproportional kr 550:—, Mc Gregor superregenerativ 1-kanals radio kr 240:— komplett.

Ace nya miniatyrmottagare, superhet, kr 215:—.

Stort sortiment av modellflygbyggsatser (friflyg, lin- och radiokontroll) motorer och tillbehör.

Katalog med nyhetslista mot kr 2:50 i frimärken.

OBS! Nu öppet måndag—fredag kl 11—15 samt telefon-service kl 19—20.30.

Namn .....

Adress .....

Postadress .....

ORBO elektronik/hobby ab

Selebovägen 14, 122 48 Enskede

tel. 08/49 00 82

1910 - Farman aeroplane

Sveriges Modellflygförbund och Flyg-sportförbundets Modellflygsektion in-bjuder härmed medlemmarna i SMFF till deltagande i Friflyg-VM den 30 juni - 7 juli 1971 som funktionärer.

Reskostnad från hemorten till Göte-borg samt mat och logi under tiden betalas av förbundet.

Den som anmäler sig förbinder sig att delta i en av de veckoslutskur-ser för funktionärer, som kommer att arrangeras under våren 1971 på olika platser i landet.

Anmälan skall vara SMFFs expedition tillhanda senast den 1 februari 1971.

Efter detta dato kommer meddelande från förbundet till de som uttagits.

FUNKTIONÄRSANMÄLAN TILL
VM 1971.

Insändes till :

Sveriges Modellflygförbund
Box 100 22

600 10 NORRKÖPING

Namn: .....

Född den: .....

Adress: .....

Tillhör klubb: .....

TIPSET

När man bygger en accumulator-låda med variabel utspänning för tex glödstiftet använder man vanligen en reostat. Man måste då ofta använda en reostat som klarar en effekt på ca 20-25 W. En sådan är ganska stor och även rätt dyr i inköp. En annan nackdel är att man på grund av att reostaten är lindad med grov tråd får ganska dålig "upplösning".

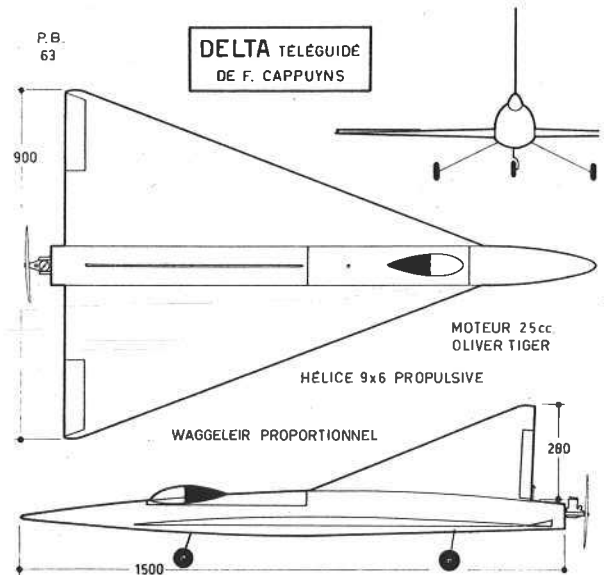
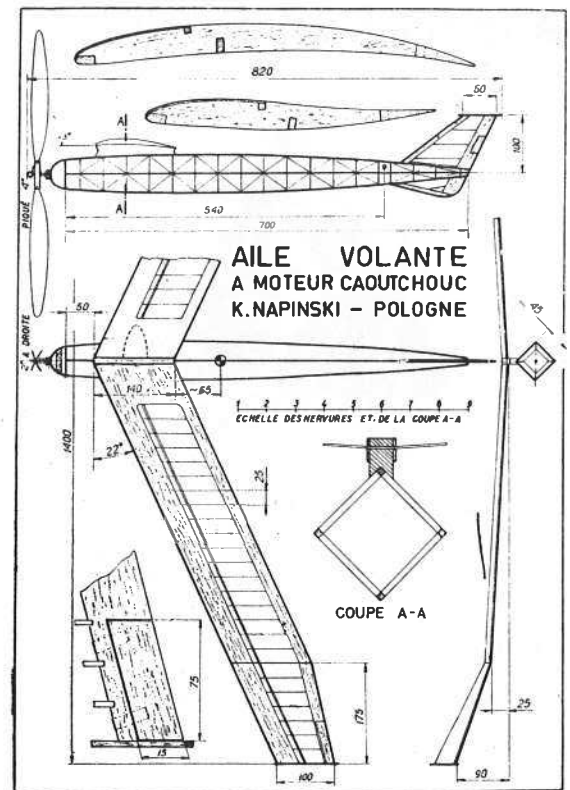
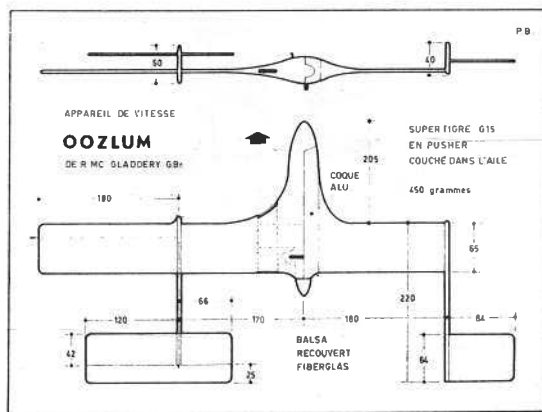
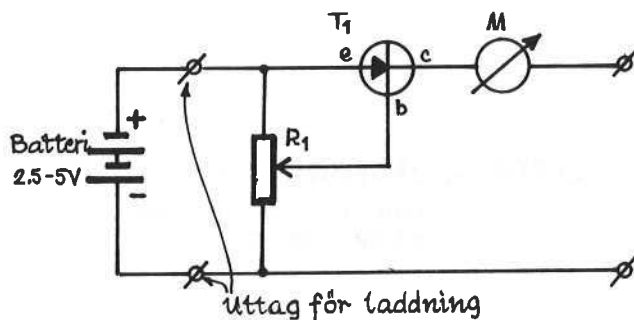
Ett elegant alternativ är att i stället för en stor reostat använda en transistor och en potentiometer.

R₁ : Potentiometer ca 15000 ohm 0,5 W

T : Transistor tex AD149

M : Amperemeter 0-5 A

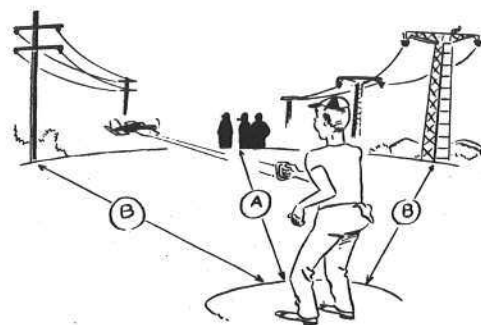
SE-4224

Tänk på Din och andras säkerhet

Flyg aldrig mot medtävlare, åskådare eller fordon.

Flyg på ordentligt avstånd från A. Åskådare. B. Elledningar av alla typer.

SVERIGES MODELLFLYGFÖRBUND

SMFF bildades 1957 och har klubbar, klubbmedlemmar och enskilda personer som medlemmar. SMFF är anslutet till Kungl. Svenska Aeroklubben och Svenska Interplanetariska Sällskapet samt genom vissa klubbar till Svenska Flygsportförbundet.

FÖRBUNDSEXPEDITION

Klingsbergsgatan 40, Postadress Box 10022, 600-10 Norrköping 10, Telefon 011/13 21 10. Postgiro 51 81 65. Öppet tider: Måndag, tisdag, onsdag och fredag 09.00 - 13.00. Exp.föreståndare Ragnar Ahman, Ledungsgatan 10, 602 28 Norrköping. Telefon 011/13 58 07.

FÖRBUNDSSTYRELSE

ORDFÖRANDE

Gunnar Kalén
Svarvaregatan 9, 603 60 Norrköping
Tel. 011/13 31 36

VICE ORDFÖRANDE

C.-G. Sundstedt
S. Stapeltorgsgatan 27
802 24 Gävle. Tel. 026/18 73 90

SEKRETERARE

Lars Candell
Bågevägen 41 A
852 54 Sundsvall. Tel. 060/10 05 71

KASSÖR

K.-A. Ericsson,
Pl. 1849, 870 10 Ålandsbro.
Tel. 0611/201 02

LEDAMOT

Acke Johansson
Box 1721
791 00 Falun. Tel. 023/111 66.

SUPPLEANTER

Inge Sundstedt
Arlestigen 20
781 00 Borlänge. Tel. 0243/13295
Arne Berglin
Kronviksvägen 46 A
831 00 Östersund. Tel. 063/139 06

GRENCHEF FRIFLYG

Hans Friis, Bodastigen 15 4 tr
151 45 Södertälje. Tel. 0755/12670

GRENCHEF LINFLYG

Roger Holmberg, Opphemsgatan 5
582 37 Linköping. Tel. 013/133647

GRENCHEF RADIOFLYG

John Lyrzell, Haraldsbovägen 29
791 00 Falun. Tel. 023/215 00

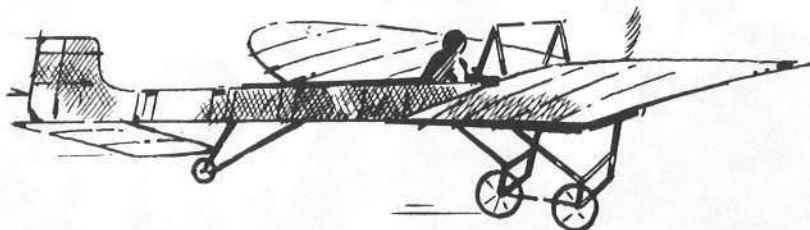
GRENCHEF RAKETFLYG

Lars Andersson, Tycho Braheg. 35
216 12 Limhamn. Tel. 040/516 62

TILL SALU

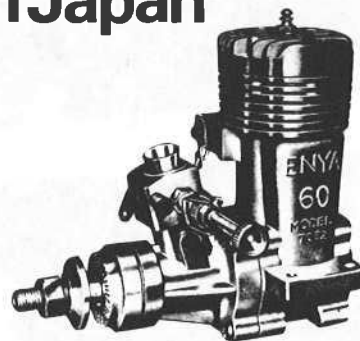
1 st F o M 10-kanalers reed-anläggning. 3 servon acc. och laddaggregat. c:a 500:-. Lars Eriksson, Tulegatan 25 A. 811 00 Sandviken. Tel. 026 / 27 00 26.

1 st Controlaire reed med ett servo. lämpligt för båt. Billigt. 2 st RC-plan Spv. 120cm. L-Å Gunnarsson, Nydalavägen, Värnamo. Tel. 0370 / 12389 vardagar.

Diamanter från Japan

ENYA 60

PRIS INKLUSIVE MOMS 259:50

ENYA 09 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 69:50
ENYA 15 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 82:50
ENYA 19 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 107:50
ENYA 29 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 119:50
ENYA 35 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 127:50
ENYA 45 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 225:-
ENYA 60 R/C	GLÖDSTIFTSMOTOR	Kr 259:50

Finns i marinutförande. Samtliga motorer i lager samt reservdelar.

ENYA KATALOGBLAD mot 1:- i frimärken.

Postorderavd: Box 9245

102 73 Stockholm.

Ordertelefon. 08 / 683377

Butiker: Hornsgatan 136.
Östermalmstorg 2.

MODELLFLYGNYTT

SVERIGES MODELLFLYGFÖRBUND

Box 100 22

600 10 Norrköping

Ansvarig utgivare: Göran Alseby

Tryck: L-Offset, Norrköping

Vaxholms damer- med modeller. Mona Pelve nr 21 A1 senior och Vanja Sund nr 17 d:o.

En i varje klass. A2, Anders Remar, LEN - B2, Sten Färnlöf, LEN - C2, Urban Nygren Solna

Medföljer som tidningsbilaga

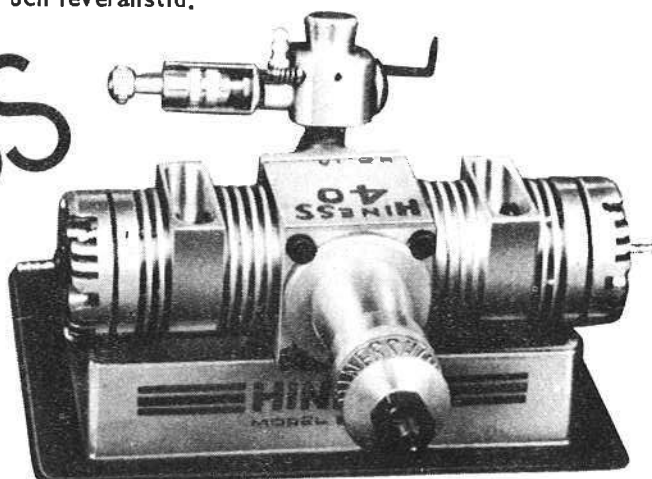
Alltid ett steg före.....

Genom att vi helt specialiserar oss på material för kvalificerat modellflyg, kan vi alltid erbjuda det bästa och modernaste i materialväg som överhuvud taget finns att tillgå. Bland de artiklar som vi introducerat på den svenska marknaden kan vi t.ex. nämna HP-motorer och Solarfilm, detta för över 5 år sedan. Utvecklingen står dock inte stilla utan vi håller alltid ögonen öppna för nyheter.

Just nu står **HELIKOPTRARNA** i blickpunkten och den framgångsrikaste konstruktionen är Dieter Schlüters. Den finns dels i ett större (10 cc) utförande från Hegi, samt i en något mindre version som tillverkas av Kalt. Båda har samma mekanik. Vi satsar på Kalt Bell Huey Cobra 450 som levereras med en speciell Enya 45 motor och har följande data: Rotordiameter 130 cm, längd 138 cm och flygvikt c:a 3,8 kg. Kontakta oss per telefon för upplysningar om pris och leveranstid.

HINESS

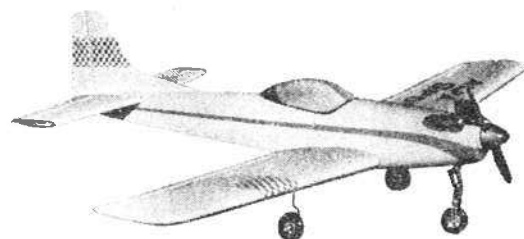
HINESS är ett nytt fabrikat modellmotorer av högsta kvalitet. Samtliga är kullagerförsedda. Följande typer tillverkas i dag:

.09 BB Std.	49:--
.20 BB Std.	99:--
.20 BB R/C	109:--
.40 BB Twin R/C	339:--

Ljuddämpare .09	5:--
Ljuddämpare .20	15:--
Startapparat, båt	90:--
Startapparat, bil	90:--

PAKETKÖP

Att ge en komplett radiostyrningsutrustning som julklapp till sig själv eller någon annan har kanske tidigare ansetts som något alltför exklusivt, men inte så i år. Tack vare våra paket-köps erbjudanden inför julen 1972 är det ett realistiskt alternativ.

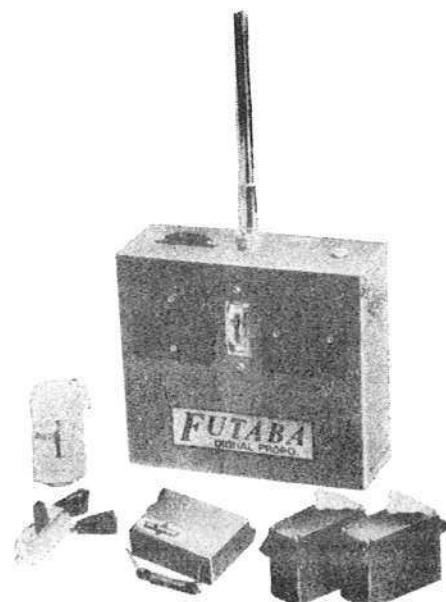

1. Köp en valfri multimodell för 10 cc + en motor till denna så kan Du också få köpa en komplett Futaba proportional med 4 servon för endast 950:-- kronor.

2. Köp en valfri träningsmodell för radiostyrning samt en motor till denna så får Du köpa en komplett 3-kanals Futaba med tre servon för endast 699:-- kr.

3. Köp en valfri radiosegelmodell så kan Du också få köpa en 2-kanals Futaba proportional med två servon för endast 499:-- kr.

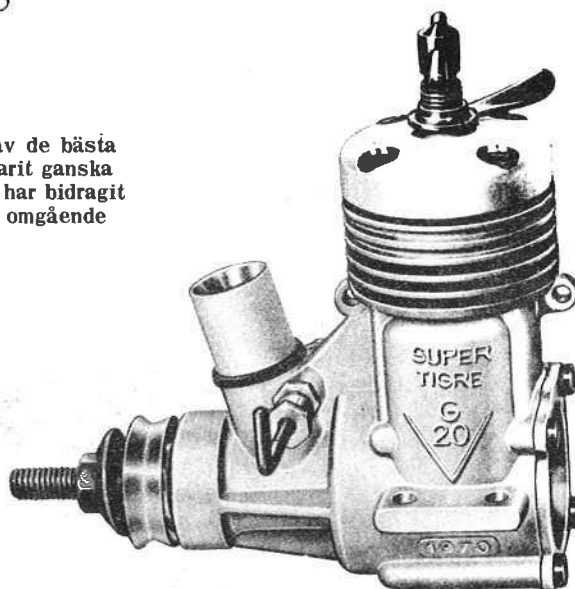

Dessa erbjudanden gäller till den 31 dec. 1972
Avbetalningsköp kan diskuteras!

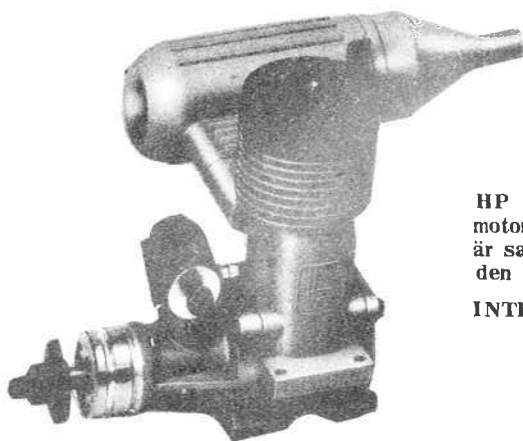

SUPERTIGRE anses av många som några av de bästa modellmotorer som tillverkas. De har varit ganska svåra att få tag på, men ökad produktion har bidragit till att vi nu har följande typer i lager för omgående leverans:

G20/15D	136:--
G15 RV D	215:--
G20/23 RC	180:--
G21/35 FI RC	212:--
G21/29 RV ABC	237:--
G40 RV ABC RC	262:--
G21/46 FI RC	235:--
ST 60 BB RC	265:--
G60 FI RC	335:--

HB - motorer

HP är 'ute' - vi kan ej längre lova att skaffa denna motor. Varför inte i stället försöka med HB? HB61 är samma motor som också säljes under namnet Veco, den är försedd med Perry-förgasare och ljuddämpare.

INTRODUKTIONSPRIS 325:-- kr .

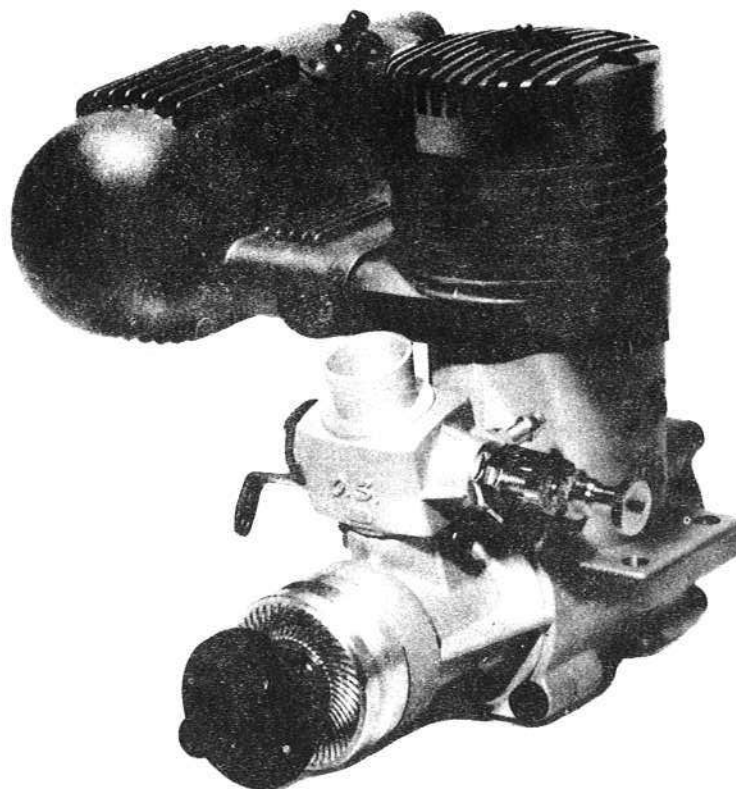
Byggsatser

Denna gång har vi endast en ny byggsats att presentera, nämligen Wolfgang Matts Super Star. Glasfibrer och cellplastkärnor till vinge och stabbe säljes för endast 275:-- kr .

Världsmästaremodellen Marabu 3 kommer snart i träbyggsats, se kommande annonser .

Varför inte en ***O.S.*** ?

OSMAX-H60FGP

Detta är en motor som vi tycker har blivit något förbiseedd av radioflygarna. Om man jämför är den överlägsen de flesta både när det gäller effekt, slitstyrka och tröttelegenskaper. För att popularisera denna utmärkta motor säljer vi den för endast

250:-- kr

Detta förmånserbjudande gäller endast till den 31 december 1972

Firma Valter Johansson

360 30 Lammhult. Tel 0472/650 46 kl. 9.30 - 11.00